ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 84 (10451) | 1964 оной апрелиин 8, среда | Сэн 2 мүнгэн

Венгриин студентнуудтэ айлшалба

МИШКОЛЬЦ, апрелиин 6. ТАСС-ай тусхай корреспондентнүүд Д. Бочаров, М. Попов иигэжэ дамжуулна:

Н. С. Хрущев, советскэ партийно-правительственна делегациин гэшүүд, Янош Кадар, Венгриин бусад хүтэлбэрилэгшэд үдын хойно Мишкольц бусажа ерээ. Үйлсэнүүдэй хажуу талаар зэргэлэн зогсожо байhан хэдэн олон мянган хүн зон тэдэниие халуунаар амаршалаа. Мишкольцэй хүндэ промышленностиин политехническэ институдай студентнүүдтэ совет болон венгр ажал ябуулагшад айлшалаа.

Арбан табан жэлэй урда тээ байгуулагдаhан энэ институт ашагта малтамалнуудай, машина бүтээлгын болон металлургиин талаар инженернүүдые бэлэдхэдэг юм.

Конференц-зал сооһь хөөрэлдөөнэй болоходо, институдай хүтэлбэрилэгшэд hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгэhэн байна.

УЛАСХООРОНДЫН КОММУНИС ХҮДЭЛӨӨНЭЙ БАТА АГСААЛТАЙ БАЙХЫН ТҮЛӨӨ КПСС-эй ТЭМСЭЛ ТУХАЙ

ПСС-эй ЦК-гай ПЛЕНУМ ДЭЭРЭ 1964 ОНОЙ ФЕВРАЛИИН 14-дэ НҮХЭР М. А. СУСЛОВАЙ ХЭҺЭН ЭЛИДХЭЛ*)

о манай мэргэжэлтэдэй байрүлшын жэлнүүдтэ «эрид н» политика ябуулагдажа Тэрэ политикын эсэстэ Хиномикын хүгжэлтын гурим гдажа, алибаа техническэ дhаа хадуурагдаhан. Тинтикын аюулта хойшолонсовет хүнүүд хараад ойлгоhээ техническэ эрилтэнүүгүйнь тула Хитадай оргадые уридшалан hэргылна. Зүгөөр совет хүнүүдэй абаринуудые хэншье ураг үгөөгүй. Совет мэргэ оруулhан дурадхалнуудые баагүй дээрэhээнь, мүн нормонуудые Хитадай лэгшэдэй бүдүүлигээр эбдэрэhээнь ехэ ехэ аварихон байна. Тэрэ үедэнь нүүдшье хосорhон байха ээнь, Синаньцзяниин гидин барилга дээрэ тиимэ оо hэн. Техническэ нормые огоогүй байhан дээрэhээнь ган тонно ехэ хада хабуража, ажал хүдэлмэри соо зогсошоо бэлэй. Синьиин ГЭС дээрэшье баhал алтагаанаар хаалтань сүмэ ГЭС-эй барилгын ехэ нүхэhанда абтаhан юм. Энэ аюулай үедэ хүнүүдшье байна. Совет инженернүүд нигүүдэй нимэ юумэ хараал хамаагүйгөөр хандахааниинь эли ааб даа. Тиин мэргэжэлтэд эдэ бүгэдыень ажа байhанаа мэдүүлhэн совет мэргэжэлтэдэй үгые дуулаагүй, тиимэhээ манай тэд Эхэ ороңдомнай бусааг гүйлтатайгаар хандажа hэн.

hээ гадна, 1960 оной хаэхилээд, совет мэргэжэлтэтадай засагаархин үгэдөө оролдоhон, КПСС-эй на Комитедтэ, СССР-эй правада дурагүй болгохые hэм. Тиихэдэнь манай хүнүүд ёhоороо зэбүүсээ hэн.

-эй правительство Хитадай хинай үүдхэhэн эдэ бүхы ушарнуудта тэдэнэй анхандуулhан, совет мэргэ хүдэлмэрилхэ hайн эрхэ бии болгохыень тэдэ засааа ехэтэ эридэг байhан юм. ин энээнэймнай харюуда засагаархин манай хүдэлмэтэ бүри муугаар, улам догёор хандадаг болоhон, мнай «консерваторнууд» гэжэ байжа муушалдаг болот дүй дүршэлые болон техали болохоор доро үзэжэ юм. Совет хүнүүдые бүри ирдэжэ мүшхэжэ ороhон, бүхы юумэнүүдые халhаа нэгжэхэ мэтээр аашалоhон байна. Имэ ушарта мэргэжэлтэдые гэдэрлажа асархаhаал бэшэ онм байгаагүй.

бүри олон баримтануудай 1959 оной hүүСССР-тэй харилсаагаа Хитаэлбэрилэгшэдэй муудуулаадь, манай мэргэжэлтэдшье балай хэрэгтэй бэшэ, харин урдаhаа тэмсэхэдээ тэдэрилэгшэдэй хэрэглэхын тула тэд тухай асуудал лэ хэбайгаа гэжэ hанамаар али дэhэн бии. скэ правительство мэргэ дуудажа асарhанайнгаа энэ асуудалые совет-хитад барисаагаа бэхижүүлхын тула гуримшуулхаяа оролдоо hэн. 1960 оной ноябрьда КПСС-эй ЦК-гай даалгабаряар нүхэр А. И. Микоян аха дүү партинуудай Московско Зүблөөн дээрэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэдтэй тусхайта ёhоор хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ мэдүүлээ hэн: хэрбээ совет мэргэжэлтэд Хитадта үнэхөөрөө хэрэгтэй юм hаань, хэрбээ тэдэндэмнай зохихо hайн эрхэ байдал бии болгогдоо hаань, бидэ мэргэжэлтэдээ КНР-тэ эльгээхээр бэлэмди. Мүн Чжоу Энь-лайтай, КПК-гай делегациин бусад гэшүүдтэй КПСС-эй XXII съезд дээрэ хөөрэлдэхэдөө, Н. С. Хрущев баhал энээн тухай хэлээ hэн. КПСС-эй болон КПК-гай делегацинуудай хоёр талаhаа уулзахада (1963 оной июльдэ), мүн Хитадай хүтэлбэрилэгшэдтэ 1963 оной ноябриин 29-дэ эльгээhэн КПСС-эй ЦК-гай бэшэг соо хэрбээ манай мэргэжэлтэдэй техническэ туhаламжа хэрэгтэй hаань, Советскэ правительство мэргэжэлтэдээ КНР-тэ командировкоор эльгээхэ тухай асуудал хаража үзэхөөр бэлэн гэжэ дахин тусхайта ёhоор мэдүүлээ hэн. Харин Хитадай хүтэлбэрилэгшэд эдэ бүхы дурадхалнуудтамнай ямаршье харюу үгөөгүй, тиихэ зуураа совет мэргэжэлтэд тухай асуудалые өөhэдынгөө аша туhын арьбагүй зорилгонуудта хэрэглэhээр байhан юм. Советскэ Союзай мэргэжэлтэдээ дуудажа абаашаhан дээрэhээ ажахынтаа түсэбүүдые шэнээр хаража үзэбэбди, капитальна барилгын хэмжээе бага болгобобди гэжэ байжа тайлбарилхаяа, тэрэшэлэн арадай ажахын элдэб hалбаринуудта тохёолдоhон бэрхэшээлнүүдые баhал тэрээгээр тайлбарилхаяа Хитадай хүтэлбэрилэгшэд hэдэhэн юм.

Теэд, нэгэдэхеэр, КНР-тэхи экономическа бэрхэшээлнүүдынь совет мэргэжэлтэдэй гэдэргээ асарагдаhаа бүри урид, «эрид дабшалтын» аюулта туршалгануудай эсэстэ тохёолдоhон гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ ха юм. Хоёрдохёор, совет мэргэжэлтэдэй огто байгаагүй гү, али ганса нэгэн хүнэймнайл байhан газарта эгээн ехэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоо ха юм.

Жэшээлбэл, совет мэргэжэлтэдые гэдэргэнь асарhан ушар нүүрhэнэй, нефтиин, ой модоной, хүнгэн болоод бусад промышленностиин hалбаринуудай, мүн хүдөө ажахын хүдэлмэридэ яахадаа муу нүлөө үзүүлхэ болоо юм? 1960 ондо нүүрhэнэйнь промышленностьда оройдоол хоёр мэргэжэлтэднай, гүрэнэй ажахынуудай болон шэнэ газарнуудайнь министерствэдэ — 3 мэргэжэлтэднай, хүдөө ажахын болон ой модонойнь министерствын системэдэ гансал мэргэжэлтэмнай ажаллаа ха юм. Гэхын хажуугаар промышленностиинь эгээл эдэ hалбаринуудта, илангаяа хүдөө ажахыдань, эгээн ехэ усал болоо hэм шуу.

Өөрынгөө партиие, өөрынгөө арадые, дэлхэйн олониитые Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй мэхэлхээ болихо хирэнь болоо бэшэ юм гү, хитад арадые бэрхэшээлтэй байдалда оруулhан бодото шалтагаануудаа үнэн зүбөөр тэдэ хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэхэ сагынь тулаа бэшэ юм гү.

Тэдэ бэрхэшээлнүүдэйнь бодото шалтагаан гэхэдэ, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд экономическа политикын талаар объективнэ жама ёhонуудые тоодо абаагүй бшуу.

hүүлэй үедэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр СССР-эй болон Хитадай хоорондохи экономическа харилсааншье, мүн соёл культурын талаар андалдан абалсалта, ниитын организацинуудай талаар холбоо барисааншье багал болоно, харин тиихэдэ совет арадые хардаха гүрдэхэнь улам гааража байна. Энэ баримтые хайшан гээд тайлбарилхаб? Иимэ нэгэл тайлбари үгэмөөр: Хитадай хүтэлбэрилэгшэд өөhэдынтөө арадые Советскэ Союзhаа холодуулхые оролдоно, СССР-эй болон КНР-эй хоорондохи харилсаануудые хүгжөөхэ талаар Советскэ Союзай аха дүү ёhоной үнэн сэхэ дурадхалнууд тухай зүб ушарые тэдэнэй арад зониинь мэдэжэрхихэнь гэжэ айна, энээниие арадайнь мэдэжэрхёо hаань, Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хорото муухай хардалгань буруутаха байна бшуу. Тиимэ муухай хардалга хэжэ, Хитадай хүтэлбэрилэгшэд манай партиие, совет арадые муу нэрэтэй болгохоёо hэдэнэ. Манай оронтой хани харилсаатай байгаа hаань, XX съездын Сталинда шүтэн hүгэдэлгын үедэ бии болоhон тэсэшэгүй муу байдалые хаман хаягша арюун урасхал hэбшээн Хитадташье хүрэжэ болохо гэжэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд айна бшуу. **(Альга ташалга).**

Тэрэшэлэн совет-хитад хилэнүүдые Хитадай талаhаа эбдэдэг тухайда энэ Пленумдэ хэлэхэ шухала гэжэ тоолоном. КПСС-эй болон Советскэ правительствын документнүүд соо энээн тухай хэлэгдээ hэн. 1962—1963 онуудта совет хилые эбдэхэ ушарнууд ходол үзэгдэжэ байгаа, тиихэ зуура энэнь бүдүүлиг ааша гаргаха маягтайгааршье хэгдэдэг hэн.

СССР КНР хоёрой хоорондохи хилын зарим газарнуудые улам тодо болгохо тушаа асуудал зүбшэн хэлсэхэ тухай Советскэ правительство үүсхэл гаргаа hэн. Тиихэ зуураа, иимэ юумэ эшэ үндэhэ болгон баримталнабди: СССР-эй болон КНР-эй хоорондо газар уhанай талаар ямаршье арсалдаата асуудалнууд гэжэ байхагүй, совет-хитад хилэ хадаа үни заяанhаа хойшо түүхэтэ ёhоор бии болонхой, харин имагтал болохо болохо газартань хилээ зарим тэды тодорхойлхо тухай хэлсэжэ болохо байна.

Совет-хитад хани барисаанай үндэhэ hуурииe hулаpуулан муудуулха зуураа, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд орон дотороо, мүн хилын саанашье Советскэ Союзда эсэргүү галзуу шанга хардалгата номнол ябуулна. Хитадай газетэнүүдынь хардалга гүрдэлгын статьянуудаар дүүрэшэнхэй, тэндэнь совет байдалнай тон ехээр муушалагдана, совет арад бузар муухайгаар хардагдана. «Эб найрамдалай хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэхын тула ябуулагдадаг дайн сэрэгэй хүсэнүүдтэй нэгэдэлгын политика социализмда эсэргүүсэн тэмсэхын тула ябуулагдадаг империализмтай нэгэдэлгын политика мүн» гэжэ Советскэ Союзай гадаадын политикые КНР-эй правительство энэ мэдүүлгэ соогоо тодорхойлно.

Эдэ бүхы баталамжануудынь эхинhээ абаад эсэстээ хүрэтэрөө галзуу тэнэг хардалга гээшэ. Энээниие нь бидэнэй нүхэдhөө гадна, мүн бидэнэй дайсадшье элеэр мэдэжэ байна. Тэрэ hэнгэргүй муухай худал хуурмаг үгэнүүдыень совет коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд тон ехээр зэбүүрхэн буруушаана. Хардагшад гүрдэгшэд өөhэдынгөө муухай бузар хэрэгые хэжэ үргэлжэлүүлхэ гэээ hаа тэдэнэйл дуран юм бээзэ. Теэд Советскэ Союз урдынхидаал адляар Ленинэй зааhан заабаряар урагшаа дабшаха.

V.

КПСС-эй Программада КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй халдан оролгo

үүд! hүүлэй үедэ КПК-гай рилэгшэд Советскэ Союзай, циалис бусад оронуудай до хүгжэлтын асуудалнуудаар булаалдаануудые гаргана.

С-эй Программада халдан добтолгынтоо гол болгоhон

най партиин Программа бол нөө саг үеын эгээл гайхам кументнүүдэй нэгэниинь бонь, научна коммунизмын бодотоор бэелүүлhэнэй үн СССР болон аха дүү оронуудна обществын байгуулагдажа ай дүй дүршэлые туйлай гүн гөөр тэрэнэй харуулжа үгэ бүгэдэ мэдэрнэд. Үнэн ыые хазагайруулан, КПСС-эй ада халдан ороходоо, хитад да ямар шал тэнэг, бузгай муухай хардалга гүрдэлгэнүүдые хэнэб гэхэдэ, манай партиин Программа болбол «империализмын болон капитализмын дарлалта доро үшөө зангаараа үлэhэн арадуудай революцинуудта эсэргүү шэглүүлэгдэhэн» гэхысэ, энэ хадаа «хубисхалаа социализмын замда ороод байhан арадуудай эсэстэнь хүргэхэ ябадалдань эсэргүү зорюулагдана», үнгэрхэдөө «капитализмын дахинаа тогтоогдохо, тэрэниие үлөөхэ» хэрэгтэ шэглүүлэгдэнэ гэхысэ тэдэнэр хардана. («Женьминь жибао» газетэдэ, «Хунци» журналда 1963 оной сентябриин 6-да хэблэгдэhэн статья).

Жэжэ буржуазна социализмтай, анархизмтай ба наукада харша бусад шэглэлнүүдтэй үни удаан тэмсэhэн тэмсэлэйнгээ эсэстэ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ илалта туйлаhан пролетариадай социализмын теориие болон дүй дүршэлые КПСС-эй Программада эсэргүүсэхэ зуураа, хитад хүтэлбэрилэгшэд доромжолхо гэжэ оролдонод. КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд — өөhэдөө тэрэнээ мэдэрнэ гү, али үгы гү — жэжэ буржуазна социализмын хараа бодолнуудые hэргээжэ, тэрэнэй үндэhөөр шэнэ общество байгуулжа байгаа уласхоорондын дүй дүршэлые шүүмжэлхэ гэжэ hэдэнэд.

Хитадай ажал ябуулагшад арад зоной ажана байдалые улам hайжаруулха хараа шэглэл бэелүүлнэт гэжэ КПСС-тэ халданад. Совет зоной ажабайдалай hайжарhые «буржуйнар болошо байнат» гэжэ тэдэнэр хэлэнэ, материальна урмашуулгын ёhо гурим, тэдэнэй бододогой ёhоор, «хүнүүдые зөөриншэ болгоно, зөөри хонжоошо, баяжаха хүсэлтэй болгоно, буржуазна янзын хара тамирлиг ябадал hүжэрөөнэ, социалис экономикодо хохидол үзүүлнэ... үнгэрхэдөө тэрэниие hандаргаана» («Женьминь жибао», 1963 оной декабриин 26).

Хүнэй бодото хэрэглэмжэнүүдые, социалис обществын гол ёhонуудые, хүсэл зорилгонуудые огтолон тоогоогүй ябадал иимэрхүү hүүхиртэн үгэнүүдээр далдалагдана бэшэ аал?

Ажал бүтээhэнэй хэмжээгээр хубаарилха, ниитын үйлэдбэриие хүгжөөхэ, хүдэлмэрилэгшэдэй хүсэлэн материальна талаараа урмашуулагдаха зэргэтэй гэhэн социалис гол ёhые айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ В. И. Ленинэй тоолодог байhаниинь мэдээжэ. Шэнэ обществын байгуулалтые юрэл эдэбхи үүсхэл дээрэ бэшэ, харин агууехэ хубисхалай түрэhэн эдэбхи үүсхэлэй туhаламжаар, хубиин зүдхэмжэдэ, хубиин аша туhада, ажахын тоосоондо түшэглэн эрхилхэ хэрэгтэй гэжэ Ленин hургадаг бэлэй.

Коммунизм тээшэ дабшажа ябаhан социалис обществын политическэ эмхинүүд тухай асуудалнуудаар КПСС-эй Программа дотор хэгдэhэн тобшололнуудта хитад хүтэлбэрилэгшэд абьяастай шангаар халданад. Бүгэдэ арадай гүрэн тухайда, бүхы арадай парти тухайда КПСС-эй Программа дотор хэлэгдэhэн hургаалнууд гүрэн тухай марксистско-ленинскэ hургаалые буржуазна теоринуудаар hэлгэжэрхиhэн, хүдэлмэришэн ангиие зэр зэмсэггүй болгоhон шахуутай юумэ гээшэ гэжэ тэдэнэр баталнад.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэд социализмын оронуудтахи бодото процессүүдые шэнжэлхэ гэжэ оролдоногүй, харин марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудhаа таамаг абтаhан цитатануудые худал хуурмагаар тайлбарилнад. Тэдэнэр марксизм-ленинизмын классигуудай үни хада шиидхэhэн асуудалнуудаар хуурмаг теори баримталhан дискуссинуудые хэхэ замда уласхоорондын коммунис хүдэлөөе оруулха хүсэлэнтэй.

Пролетариадай диктатура тухайда тэдэнэй баримталдаг догматическа баталамжа тэдэ асуудалнуудай нэгэниинь болоно. «Коммунис обществын дээдэ шатадаа ороторнь» пролетариадай диктатурые үлөөхэ шухала гээшэ гэжэ хитад хүтэлбэрилэгшэд үсэд шашалдаад hаладаггүй. Тиихэ зуураа, «капиталис коммунис общество хоёрой хоорондо капитализмые революционно ёhоор коммунизм болгохо үе байдаг. Энэ үедэ тааралдахаар дамжан оролгын политическэ үе гэжэ байха, энэ үеын гүрэн гээшэ **пролетариадай революционно диктатураhаа** ондоо байжа болохогүй» (К. Маркс, Ф. Энгельс. Зохёолнууд, 2-дохи хэблэл, том 19, хуудаhан 27) гэжэ К. Марксын хэлэhэн цитатые тэдэнэр баримта болгонод.

Марксын бүхы бодомжоhоо ходо татажа абтаhан цитатые КПСС-эй Программые «шүүмжэлхэ» теоретическэ үндэhэн болгон хэрэглэхэ hэдэлгэ гаргана.

Гэбэшье Марксын бодолые таhалжархёод, Марксын энэ зохёол соохи иимэ хоёр мүрнүүдыень хитад хүтэлбэрилэгшэд хаанашье хэрэглэдэггүй. Готско программа тушаа эндэ иигэжэ хэлэгдэнэ: «Зүгөөр программа хадаа hүүлшын (тодолон хэлэхэдэ пролетариадай диктатурые — **М. С.),** коммунис обществын ерээдүйн гүрэниие хараадаа абана бэшэ». Хэр магад хитад теоретигүүдэй бодомжоор болохо болоо hаа, энэ бодолгынь түлөө Марксые өөртөө харша хүн гэжэ соносхохо хэрэгтэй болоно. Марксын заабари hургаалые үндэhэ болгоhон шэнгеэр, үнэндөө хитад теоретигүүд: «пролетариадай диктатурын hүнэн үгы болохо ябадал гүрэнэй hүнэн үгы бололго мүн» гэжэ хэлэнэд. Гэхэ зуура, пролетариадай диктатура бэшэ байhан «коммунис обществын гүрэнэй байгуулалта» тухайда Маркс хэлэнэ.

Капитализмhаа коммунизмда дамжан орохо үе тухай хэлэхэдээ, коммунизмын эхин шатые—социализмые Маркс хараадаа абаhан байна. Эгээл энээниие ойлгохо хэрэгтэй.

Коммунизмын хоёр шата тухайда, коммунизмын эхин шата байhан социализм байгуулха уг зорилготой пролетариадай диктатура хадаа дамжан оролгын үеын гүрэн мүн гэжэ Марксыншье, Энгельсыншье олон удаа хэлэhэн тухайда хитад ажал ябуулагшадта элитэ байгаа бээзэ. Обществые социалис ёhоор шэнэдхэн байгуулхын түлөө үни удаан саг соо үсэд шанга тэмсэлэй заатагүй хэгдэхэ байhые зааха зуураа, «капитализмhаа социализмда дамжан орохо үе болохо, пролетариадай диктатурын бүхэли үе тухайда» В. И. Ленин бэшэлэн юм. (Зохёолнууд, том 29, хуудаhан 358).

Ленинэй онсолон тэмдэглэhэн эгээл энэ ушар тушаа Пекинэй теоретигүүд анир гаранагүй. Пролетариадай диктатура гээшэ «социализм байгуулжа, тэрэниие эсэслэн бэхижүүлхэ зорилгоор» (том 29, хуудаhан 351) хэрэгтэй, капиталис харилсаануудые дахинаа hэргээхэ аюулай зайлалга гээшэ «пролетариадай диктатурые үгы болгохо» (том 33, хуудаhан 75) гэhэн удхатай.

Владимир Ильич Ленин иигэжэ тоолодог байhан юм.

Ленинэй заабаринуудай тон зүб байhые ажабайдал бүримүhэн гэршэлнэ. Хэр магад үнэн зүбыень үнэхөөрөө ойлгожо абаха гээ хадаа, хитад хүтэлбэрилэгшэд манай үдэр бүриин ажабайдалай дүршэлдэ хандажа, совет обществын экономическа үндэhэнэй болон социальна байгуулалтын хэр зэргээр хубилгагдаhые хаража болохо байгаа. Засагhаа унагаагдаhан ангинуудые дараха гээшэ пролетариадай диктатурын шухала зорилго гэжэ Ленин тоолодог бэлэй. СССР доторхи социалис общество болбол хани барисаата ангинуудhаа — хүдэлмэришэд, таряашад болон арадай интеллигенциин социальна бүлэгhөө бүридэhэниинь элитэ. Тэдэнэр хүсэл эрмэлзэлтэнүүдэйнгээ нэгэ үндэhэтэй, марксистско-ленинскэ үзэл сурталтай, коммунизм байгуулха нэгэн адли уг зорилготой ушарhаа нягтаар жагсанхай.

Хитадай теоретигүүд диктатурые хэндэ эсэргүүгээр хэрэглэхые дурадхана гээшэб? Тэдэнэр хэрэг хайшань хазайлганаб, КПСС—орон доторoo «ангиин тэмсэлэй политика» бэелүүлхэ зэргэтэй гэhэн тэдэнэй эрилтые юун гэжэ ойлгохо хэрэгтэйб.

Социализмын байгуулалтада амжалтануудай туйлагдаха тудам ангиин тэмсэл заатагүй хурсадаха гэhэн Сталинай теориин юундэ хүргэhыень бидэнэр мэдэнэбди. Хэнэйшье мэдэhээр, энэ теори социалис хуульиие бүдүүлигээр эбдэhэн ябадалай үндэhэн болошо үгэhэн байха юм. КПСС энээниие үгы хээ, иимэрхүү юумые дахинаа хэзээдэшье дабтуулхагүй. Тэрэ хадаа хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай холбоо барисаае саашадань батадхаха, коммунизм байгуулагшадай нэгэн коллектив дотор бүхы ажалшадые нэгэдүүлхэ политика ябуулдаг байгаа, хойшодоошье ябуулха байна. **(Альга ташалга).**

Бүгэдэ арадай гүрэн, бүгэдэ арадай парти тухай hургаал—кабинедтэ hуугаад лэ hанаашалhан хэрэг бэшэ, харин тэрэ хадаа бодото ажабайдалhаа бэлжэ гараhан, СССР доторхи социалис ниитын харилсаануудай ямар ехээр хүгжэн дэбжэhые харуулhан hургаал мүн. СССР дотор мүлжэгшэ ангинуудай үни хада усадхагдаhан ушарhаа Совет гүрэн унагаагдаhан ангинуудые дараха органой шэнжэгүй болошо, мүнөө бүхы арадай хүсэл эрмэлзэлые бэелүүлнэ, харин тиихэдэ хүдэлмэришэн ангиин парти бүхы арадай парти болоо.

Социализмын бүримүhэн, эсэслэн илаhанай hүүлээр хүдэлмэришэн анги өөрынгөө хүтэлбэрилхы үүргые пролетариадай диктатура хэрэглэн бэелүүлхээ болинхой. Коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа байгаа үедэшье хүдэлмэришэн анги обществын эгээл түрүү анги байhан зантаараа. Хүдэлмэришэн ангиин түрүү үүргэ юугээр тодорхойлогдоноб гэхэдэ, тэрэнэй экономическа байдалаарнь, социалис зөөриин эгээл дээдэ формотой тэрэнэй сэхэ холбоотой байhаарнь, мүн хэдэн арбаад жэлнүүдэй туршада ангиин тэмсэл хэжэ, тэрэнэй айхабтараар хатуужаhаарнь, хубисхалай дүй дүршэлтэй болоhоорнь тодорхойлогдоно.

КПСС-эй Программын эдэ бүхы заабаринууд гансашье теоретическэ удха шанартай бэшэ. Эдээн дотор обществын хэрэгүүдые хүтэлбэрилгэдэ бүхы арадые хабаадуулха, коммунизм байгуулгада тэрэнэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ, социалис демократиие үргэдхэхэ хэрэгтэ зорюулагдаhан манай партиин бодото хараа шугам, тэрэнэй политика тодорхойлогдоно. Гэхэтэй хамта, «Демократигүйгөөр социализм байжа шадахагүй...» (Зохёолнууд, том 23, хуудаhан 62) гэhэн В. И. Ленинэй захяае хитад хүтэлбэрилэгшэд тооногүй. Социалис демократи тухайда, коммунизм тээшэ дабшаха тудамаа тэрэниие хүгжөөхэ шухала байhан тухайда КПК-гай ЦК-гай 1963 оной июниин 14-нэй бэшэг соошье, мүн ондоо тээшье хитад хүтэлбэрилэгшэд огто дурдаагүй.

Капитализмhаа коммунизмда орохо бүхы замда имагтал хүсэрхэлгын арга методууд, даралгын арга методууд hайшаагдаха зэргэтэй гэжэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд хэлэдэг. Энэнь марксистско-ленинскэ ёhоор асуудал табилгатай ямар холбоотой гээшэб?

Пролетариат хадаа помещигүүдтэ болон капиталистнуудта эсэргүү революционно хүсэрхэлгэ хэрэглэнгүйгөөр илалта туйлажа шадахагүй гэжэ зааха зуураа, «революциин хүгжэлтын тусгаар үедэл, онсо тусгаар эрхэ байдалай тушаалдаhан сагтал революционно хүсэрхэлгэ гээшэ шухала, хуулита арга хэмжээн болошо үгэhэн байгаа, харин тиихэдэ энэ революциин эгээл гүнзэгы, таhаршагүй шэнжэнь, тэрэнэй илалтануудай арга нүхэсэлынь пролетарска ниитые эмхидхэлгэ, ажалшадые эмхидхэлгэ байгаа, байhан зангаараашье үлэнэ» (Зохёолнууд, том 29, хуудаhан 70) гэжэ В. И. Ленин бэшээ бэлэй.

«Бүгэдэ арадай гүрэн» хадаа марксизм-ленинизмын hургаалые бага зэргэшье ойлгохо бүхы хүнүүдтэ энэ шэнэ hургаал бэшэ гэжэ мэдээжэ», буржуазна түлөөлэгшэд буржуазна гүрэниие «бүгэдэ арадай гүрэн» гү, али «арадай засагта гүрэн» гэжэ хододоо нэрлэдэг байгаа» гэжэ хитад теоретигүүд баталнад.

Юу хэлэхэбши, эшэ баримтань шанга даа! Энэ бодомжые баримталха болоо hаа, эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, аха дүүгэй ёhотой холбоон, демократи гэhэн лозунгнуудые бэелүүлхэ ябадалhаа коммунистнууд арсаха баатай болоно. Яахадааб гэхэдэ, эдэ лозунгнуудые буржуазна революци дэбжүүлээд, засагаа абаhан бэеэрээ буржуази тэдэниие хазагайруулаад, доромжолоод хаяhан ха юм. Харин бидэнэр эдэ лозунгнуудта үнэхөөр удхыень олгуулжа, тэдэниие бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ оролдонобди, энэ хадаа имагтал социализмын болон коммунизмын замаар бэелүүлэгдэхэ байна.

Бүгэдэ арадай гүрэн гэhэн hургаал тухайда иимэ байна.

Тиимэ гүрэн тухай Лассалиин хэлэhые гү, али империализмын идеологуудай мүнөө хэлсэдэгые — тэдэнэй теориие арад зониие мэхэлhэн теори гээшэ гэжэ марксистнууд зүб мэдүүлдэг. Эндэ ангита обществын үедэхи бүгэдэ арадай гүрэн тухай хэлэгдэнэ бшуу, харин харша ангинууд болошо хубаарhан общество дотор бүгэдэ арадай гүрэн байжа шадахагүй. Социализм байгуулха түүхэтэ үүргээ орон дотороо дүүргэhэн, пролетариадай диктатураhаа урган гараhан гүрэн тухайда хэлэхэ гээшэмнай тон ондоо болоно ха юм. Тиимэ гүрэн болбол бүхы арадай хүсэл эрмэлзэлые хамгаалан бэелүүлдэг органhоо ондоо байжа шадахагүй.

Хүдэлмэришэн ангиин түрүү үүргэтэеэ үлэhэн бүгэдэ арадай Совет гүрэн болбол пролетариадай диктатурын гүрэнэй эхилhэн хэрэгые үргэлжэлүүлнэ. Тэрэ хадаа уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин үмэнэ, түби дэлхэйн бүхы арадуудай үмэнэ интернациональна уялгаяа нангинаар бэелүүлнэ. Бүгэдэ арадай гүрэн, империализмда эсэргүүсэн хэлбэришэгүйгөөр тэмсэжэ, ороноо найдамтайгаар хамгаална, бүхы социалис лагериие хамгаалха хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулна, социалис оронуудта аха дүү ёhоной харилсаа холбоо хүгжөөнэ.

Үзэл буляалдаандаа хитад хүтэлбэрилэгшэд ямар арга методүүдые хэрэглэнэб гэхэдэ, түүхын онсо эрхэ байдалда пролетариадай диктатура гээшэ бүгэдэ арадай гүрэн болон хүгжэнэ гэhэн КПСС-эй Программын тобшололые хазагайруулан, социализм байгуулгын үедэ пролетариадай диктатураhаа арсаhан хэбэртэйгээр харуулнад. «Марксизм-ленинизмын гол удхые— пролетариадай диктатура тухай hургаалые КПСС огтолон хаяжархёо» гэхэ мэтээр үнгэрхэдөө хитад хүтэлбэрилэгшэд хэтэрэн шашалдана.

Бузгай муухай, хубхай худал үгэнүүд! **«Социалис революциие, пролетариадай диктатурые бэелүүлhэнэй** ашаар лэ арадууд социализмда орожо шадаха гэжэ СССР-эй дүй дүршэл харуулна» гэжэ КПСС-эй Программа дотор аржытар бэшэгдэнхэй.

Асуудалай бодото уг удхые ойлгохоёо хүсэнгүйгөөр, **манай орон дотор хүдэлмэришэн ангиин Коммунис парти бүгэдэ арадай парти болоо** гэhэн КПСС-эй Программа доторхи тобшололые хитад хүтэлбэрилэгшэд мүн лэ хардан муушалхые хүсэнэд. «Эмхидхэлэй болон моральна талаараашье пролетариат зэбсэггүй болобо», «капитализмые гэдэргэнь hэргээн байгуулгада хамhабари» хэгдэнэ гэхысэ энэ тобшолол сэгнэгдэнэ.

Коммунизм байгуулгые толгойлжо байгаа партиие hүрөөтэй муухайгаар хардаhан хардалгануудаа хитад ажал ябуулагшад али болохоор үндэhэлэн тодоруулха гэжэ оролдоно хаяа? Огтолон тиигэнэгүй! Хитадай теоретигүүд ямаршье удха баримтагүйгөөр энэ асуудалые гүрэн тухай асуудалтай абаашажа холбожорхино. Хэр магад коммунизмын бүримүhэн илатар бүгэдэ арадай гүрэн гэжэ байхагүй hаань, бүгэдэ арадай парти гэжэ баhа яагаад байхаб гэлсэнэ. Бүхы эшэ үндэhэниинь эгээл энэ даа!

Өөрынгөө партигүйгөөр хүдэлмэришэн анги өөрынгөө диктатура бэелүүлжэ шадахагүй. Тиин тэрэ хадаа социализмын бүримүhэн илатарнь шэнжэ маягаараашье, үнэн бодото дээрээшье пролетарска ангиин удха шэнжэтэй өөрынгөө партитай байдаг. Энэ арсалтагүй үнэн бодото байдал.

Гэбэшье обществын ангиин байгууламжа дотор болошо байhан хубилалтануудые политическэ организаци байhан партиин бэеэрээ харуулдаг байhаниинь мүн лэ арсалтагүй. Коммунизмын бүримүhэн илатарнь хүдэлмэришэн анги хадаа совет обществын хүтэлбэрилхы хүсэниинь зангаараа байха гэжэ өөрынгөө Программа дотор КПСС тэмдэглээ. Коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа байhан үедэшье парти хадаа коммунис уг зорилгонуудые, хүдэлмэришэн ангиин зорилгонуудые, тэрэнэй гол үндэhэн хүсэл эрмэлзэлнүүдые баримталан бэелүүлдэг зангаараа үлэнхэй. Тиихэтэеэ хамта тэрэ хадаа бүхы арадай парти болоно. Энэ хадаа ямар нэгэн хүнэй өөрын hанал эрмэлзэлгэhээ болоно бэшэ, харин хүдэлмэришэн ангиин уг зорилгонууд, социализм байгуулhан бүхы ангинуудай, бүхы арад зоной уг зорилгонууд болоhон дээрэhээ дулдыдаhан гээшэ.

Пролетариадай диктатурын түүхэтэ хуби заяан тухайда, Советскэ Союз доторхи гүрэнэй ба хүдэлмэришэн ангиин партиин шэнжэ шанар тухайда КПСС-эй Программа соо хэгдэhэн тобшололнуудта халдаха зуураа, хитад теоретигүүд ниитын ажабайдалай шэнэ үзэгдэлнүүдые огтолон тооногүй, КПСС-эй Программа дотор хэгдэhэн шэнэ тобшололнууд, hургаал, заабаринууд таамагаар хэгдээ бэшэ, харин бодото байдал дээрэhээ хэгдээ гэжэ ажаглан хараха тэдэнэр огто дурагүй. КПСС-эй XX болон XXII съезднүүдэй хараа шугамда халдан орохо зуураа, тэдэнэр хэтэрхэдээ коммунизмые манай партиин, манай арадай байгуулха эрхэтэй байhанда hэжэг түрэнэд.

Социализм байгуулhан обществын коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа орохо гээшэ түүхын жама ёhото, эрхэ бэшэ шухала процесс мүн. Энэ хадаа ажабайдалай өөрынь табиhан зайлашагүй зорилго совет арадта болошо үгэнэ. Тэрэниие бодотоор шиидхэхын тула манда экономическа, политическэ ба хамаг бүхы шухала арга нүхэсэлнүүд бии. Эдэ арга нүхэсэлнүүд социалис байгуулалтын илаhанай ашаар бии болоо. Энэ процесстэ hаад хэхэ гээшэ социальна дэбжэлтые зогсоохо гэhэн hэдэлгэ болоно. Обществын хүгжэлтын түүхэтэ зайлашагүй шатануудые алхан гараха hэдэлгэнүүд, мүн тэрэшэлэн обществын хүгжэлтые бариха, hаатуулха гэhэн hэдэлгэнүүдшье аб адли бүтэмжэгүй, хоротой юм гэhэн үнэн тобшололые ажабайдал нэгэнтэ бэшэ баталжа үгэдэг.

Можо болошо тэмсэhэн тэмсэлдээ зууралдашаhан пекинэйхид түргэдөөн соогоо өөhэдөө өөhэдтэеэ зүришэhэноо ойлгобогүй хаш. «Манай орон дотор коммунизм байгуулха гээшэ ехэшье холын хэрэг бэшэ хаш» (КПК-гай ЦК-гай 1958 оной августын 29-нэй шиидхэбэри) гэжэ оройдоо хэдыхэн жэлэй саада тээ, «эрид дабшалтын», «арадай коммунын» хараа шугам соносхоходоо, КПК-гай ЦК баталhан юм. Тэрэ үедэ Хитадта социализмын hая байгуулагдажа эхилhэн байгаашье hаань, хитад хүтэлбэрилэгшэд орон дотороо коммунизм байгуулгада орожо түйсэд шадахабди гэжэ тоолоhон байгаа. Теэд мүнөө тэдэнэр социализмын бүримүhэн эсэстээ илаhан СССР дотор коммунизм байгуулгада hэжэг түрэнэ.

Социализм байгуулhан оронууд дотор коммунизм байгуулха гээшын бүхы социалис оронуудай арадуудай, мүнөө саг үеын бүхы революционно хүсэнүүдэй аша туhатай зохилдохо байhыень яахадаа харанагүй гээ-

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

*) Үргэлжэлэл. Эхиниинь манай апрелиин 7-ной номерто.

НҮХЭР М. А. СУСЛОВАЙ ЭЛИДХЭЛ

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

шэб? Социализмын ульгэр жэшээгэй суранзан хүсые тэрэнэй түйлай ехээр арьбадхажа, социалис лагериин экономическа болон бэеэ хамгаалха хүсые дээшэлүүлжэ, социализм байгуулхын түлөө, национальна талаараа бэеэ даахын түлөө, эб найрамдалай түлөө, империализмда эсэргүү тэмсэжэ байhан бүхы арадуудта бодото экономическа, техническэ, культурна ба бусад элдэб янзын туhаламжа тэдхэбэри үргэдхэхэ улам зохисотой арга боломжонуудые тэрэнэй байгуулжа үгэhэниинь элитэ бэшэ аал.

Коммунизм тээшэ бүхы дэлхэйн социалис байгууламжын хүдэлөөнэй дабшалгые коммунизмын замаар түрүүлэн ябаhан ороной хүнгэдхэжэ, түргэдхэжэ байhые хайшан гээд арсалтай гээшэб. Юуб гэхэдэ, энэ ороной арадууд бүхы хүн түрэлтэндэ үзэгдөө туршагдаагүй шэнэ замуудые гаргажа үгэнэ, эдэ замуудай зүб байhые өөрынгөө дуршал дээрэ шалгана, бэрхэшээлнүүдые элирхэйлжэ, тэдэниие дабан гараха арга зэбсэгүүдые олоно, коммунизм байгуулгын эгээл эрхим арга методүүдые шэлэн олоно ха юм. Эгээл иимэ замые бидэнэр зүб гэжэ тоолонобди. Яахадааб гэхэдэ, энэ замаар дабшан ябажа, социалис харилсаата оронуудай нэгэдэлые ба хүсэ шадалые бэхижүүлэн, коммунис үг зорилгонуудые бодотоор бэелүүлэн, социализмын оронуудай арадууд империализмда эсэргүү ажалшадай тэмсэлдэ эгээл нүлөө ехэтэ дэмжэлгэ үзүүлхэ байна.

Коммунизм байгуулха түсэб научна ёhоор үндэhэлhэнэйнь түлөө, коммунизмын материально-техническэ бааза байгуулха зорилгые бүхы совет арадай зохёон байгуулхы ажал ябуулгын гол болгоhонойнь түлөө, оронойнгоо бүхы ажалшадай материальна ба соёл культурын хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго хандуулдагайнь түлөө хитад хүтэлбэрилэгшэд манай партида халдан ороно. Энэ хадаа үнэхөөрөө зэбүүрхэмээр муу муухай, гайхалтай байна. Социализм ба коммунизм тухайда хитад хүтэлбэрилэгшэдэй бодомжонь, шэнэ общественные байгуулха тиимэ дүй дуршалынь научна коммунизм тухай марксистско-ленинскэ теоридо дүтэшье ошохогүй байhаниинь эндэ харагдана. Социализм байгуулгын гол үндэhэн зорилгонуудые «эрид дабшалтын» аргаар, гэнтэ добтолгын аргаар, социально-экономическа болон духовно талаараа урагшаа дабшалтын гүйсэд арга боломжотой байhыень хараадаа абангүйгөөр, ажалшадай материальна ажана байдалые улам hайжаруулха зорилгонуудые тоонгүйгөөр шиидхэхэ гэhэн заабариин шэнжэ тэмдэгые Маркс, Ленинэй ямаршье зохёолдо олохогүйбди.

Хэр магад «алишье талаараа үнэн зүб юумэ» гэжэ өөрынгөө дүй дуршалые хитад хүтэлбэрилэгшэдэй манда баадхан дурадхаха хүсэлэнтэй байгаа hаань, хэр магад хүсэ хэрэглэдэг ябадалай hайшаагдадаг, демократиин хаhагдадаг, ганса нэгэн хүндэ шүтэн hүгэдэдэг заншалай дэлгэрhэн, ажалшад тухай анхарал оролдолгын тоогдодоггүй тиимэ общественные «жэшээ» болгон абагты гэжэ манда тэдэнэй дурадхаа hаань, «алишье талаараа үнэн зүб тиимэ юумэн», тиимэ «жэшээ» совет арадта таарахагүй, мүн бусадшье арадуудта тэдэнэй таарахагүй байhанда этигэнэбди гэжэ сэхэ хэлэхэбди.

Бүхы арадуудта эб найрамдал, ажал, эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, аха дүү ёhоной холбоо болон зол жаргал олгодог социализм, коммунизм гээшэ коммунис хүдэлөөнэй үг зорилго зангаараа үлэнэ. Бидэнэр научна коммунизмын теори болон бодото дүй дуршалые баримталнабди, бидэнэр Маркс, Энгельс, Ленинэй зааhан замаар ябанабди, саашадаашье ябахабди. **(Альга ташалга).**

Хитадай хүтэлбэрилэгшэд совет-хитадай хани барисаае hандаргааха гэhэн аюултай замда оронхой, тэдэнэй буруу ябуулгануудые бидэнэрэй эрид шууд буруушааха гайхалтай бэшэ. Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө баримталжа байгаа хараа бодолнууд бүхы социалис лагерьта, коммунис хүдэлөөндэ ехэ муу нүлөө үзүүлнэ. Тэдэнэр Хитадташье түйлай ехэ хохидол тохёолдуулна.

КПСС болон Советскэ Союзые абаад үзэхэ болоо hаа, марксизм-ленинизмын гол ёhонуудта үнэн сэхэ байха зуураа, бидэнэр өөhэдынгөө интернациональна уялгые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэбди, совет-хитад харилсаануудые гуримшуулха, манай арадуудай хани барисаае бэхижүүлхэ бүхы шухала хэмжээнүүдые абаашьебди, саашадаашье абахабди.

Советскэ Союзай Коммунис парти оршон байдалые гуримшуулан, Хитадай Коммунис партитай КПСС-эй хани барисаа бэхижүүлхэ гэжэ саашадаашье оролдохо. Энэ хани барисаанай арга байжа, саашадаа ургаха, бэхижэхэ байhандань манай парти гүнзэгыгөөр найдана. **(Альга ташалга).**

VI.

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөндэ хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хэжэ байhан hандаргахы ябуулга

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөншье, мүн хэдэ хэдэн марксистско-ленинскэ партинуудыешье hандаргаха зорилгоор хитад хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө хэрэгжэжэ байгаа хорото ябуулга hүүлэй үедэ эрид шангадаба. Энэ хорото ябуулгань далдагүй элитээр, үргэн ехэ хэмжээгээр ябуулагдана, тэрээнэйдэнь урдань үзэгдөөгүй, илангаяа нарин мэхэтэ арганууд хэрэглэгдэнэ. Дэлхэйн коммунис хүдэлөөн дотор КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй үүсхэhэн үзэл буляалдаан аха дүү партинуудта эсэргүү политическэ тэмсэл хэхэ сэхэ зэбсэг болгогдонхой.

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй ленинскэ нэгэдэлдэ эсэргүү хэжэ байгаа хорото ябуулгаяа хитад хүтэлбэрилэгшэд эсэстэнь хүргэхэ гэжэ бодоо ха. Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй hандаралгань «зайлашагүй болобо» гэжэ hүүлэй үдэрнүүдтэ тэдэнэр сэхэ мэдүүлбэ. Ондоогоор хэлэхэдэ, уласхоорондын коммунис хүдэлөөн тушаа хэдэн жэлэй туршада түсэблэн зохёожо байhан бодото үг зорилгоёо мүнөө тэдэнэр гүйсэд дүүрэнээр харуулба гээшэ.

Можо болон тэмсэхэдээ, хитад хүтэлбэрилэгшэд үнгэрхэдөө зарим марксистско-ленинскэ партинуудтай холбоогоо таhалжа, тэдэ партинууд «үгы болобо» гэжэ дура зоргоороо соносхоод, hандаргахы ябуулгатай бүлгэмүүдые өөhэдөө бии болгожо, тэдэнээ «партинууд» гээшэ гэжэ нэрлэнэ. Можо болоко таhарhан, hандаргахы ябуулгатай бүлгэмүүдые дэмжэнэбди гэжэ тэдэнэр бүгэдэндэ соносхобо. Харин тэдэ бүлгэмүүдые марксистско-ленинскэ партинуудтай тэмсэхын тулада хэдэн оронуудта өөhэдөө байгуулhан юм шуу. Тиимэ болохолоороо, эдэ бүхы бүлгэмүүдэй бузар муухай ябуулгын түлөө, аха дүү партинуудта эсэргүү тэмсэлэйнь түлөө харюусалгые КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд далда нюусагүйгөөр өөhэд дээрээ даажа абаба гээшэ.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд өөрынгөө хамгаалалга хүтэлбэри доро уласхоорондын тусхай бүлэглэл байгуулжа, тэрэниие дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй урдаhаа тулган табижа, тэрэ хүдэлөөнтэй тэмсэхэ зэбсэг болгохо гэжэ байhаниинь эли харагдажа байна.

Уласхоорондын демократическа нэгэдэлнүүдтэ байдаг Хитадай түлөөлэгшэд hандаргахы ябуулгаяа эрид шангадхажа, амяараа организацинуудые байгуулха, дэлхэйн элдэб оронууд болон нютагуудта байгаа түрүү, демократическа хүсэнүүдэй холбоо барисаае таhалха гэhэн хараа шугам элитээр баримталжа байна.

Тиимэ болохолоороо, жагсаал болон нэгэдэл тухай элдэб гоё үгэнүүдые хитад хүтэлбэрилэгшэд байд гээд лэ хэлэжэ байгаашье hаань, үнэн дээрээ тэдэнэй практическа ябуулгань уласхоорондын коммунис хүдэлөөе hуларуулха, тэрэниие hандаргаха гэhэн зорилготой. Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй политика болон ябуулгань мүнөө үедэ дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлдэ гол аюул ушаруулжа байна.

Мүн КПК-гай ЦК-гай органууд болохо «Жэньминь жибао» газетэ болон «Хунци» журналда энэ оной февралиин 4-дэ толилогдоhон статьяешье эгээл иитэжэ сэгнэхэ хэрэгтэй. Энэ статьянь можо болохо тэмсэлые баримталан, КПСС-тэ, бүхы дэлхэйн коммунис хүдэлөөндэ эсэргүү шэглүүлэгдэнхэй. Энэ статья дотор хүдэлмэришэн ангиин революционно хүдэлөөе hандаргаха тусгаар үзэл бодол тодорхойлогдонхой.

«Жагсаал — тэмсэл гү, али hандаралга—шэнэ үндэhөөр шэнэ ёhоор жагсалга» гэhэн формулоор коммунис хүдэлөөн хүгжэжэ байна гэжэ хитад хүтэлбэрилэгшэд статья соогоо баталан хэлэнэ. Тиихэдээ тэдэнэр диалектикын жама ёhонуудтай энэмүшэй зохилдоно гэнэ. Гэбэшье «диалектика» гэжэ нэрлээшэнь дэлхэйн коммунис хүдэлөөе hандаргаха гэhэн политикаяа хуурмаг теоретическэ бодомжонуудаар далдалха гэhэн шэнэ hэдэлгэ мүн гэжэ марксист-ленинец бүхэндэ эли.

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй hандаралга «зайлашагүй» гэжэ мүнөө хэн хэлэжэ шадахаб? Гансал марксизм-ленинизмэ, пролетарска интернационализмын гол ёhонуудhаа холодон таhарhан хүнүүд лэ тиигэжэ хэлэжэ шадаха байна. Харин дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин агууехэ хэрэгэй ашаа туhые үнэхөөрөө сэгнэдэг, хамгаалдаг хүнүүд коммунис хүдэлөөнэй hандарха ямаршье объективна шалтагаан үгы гэжэ харана. Дэлхэйн хүдэлмэришэн анги үни удаан үргэлжэлhэн тэмсэлдэ шалгагдаhан политическэ хараа шугамтай. Энэнь хүдэлмэришэн ангида, социализмын хэрэгтэ элитэ ехэ илалтануудые олгоо. Энэ хараа шугамые арад зон айхабтар ехээр хүндэлдэг, тоодог юм.

Хэрбээ мүнөөнэй эрхэ байдалда дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй hандаралгаа hаань, энэнь ямар юумэндэ хүргэхэб? Империализмда эсэргүү дэлхэйн фронтын гол хүсэнүүдэй — социалис лагериин, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй, үргэн арад зоной ниитэ демократическа нэгэдэлые hуларуулха байhаниинь элитэ. Харин энэнь гансал империализмын ээрхэг түримхэй хүсэнүүдтэ туhа болохо, дэлхэйн сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ эсэргүү хэжэ байгаа тэмсэлыень хүнгэдхэжэ үгэхэ hэн. hандаргахы ябуулга хэжэ байhан хүнүүд юунтэйшье жэшээлэшэгүй, түүхэтэ ехэ харюусалга өөр дээрээ абана гэжэ элитэ.

Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй бии болоhонhоо хойшо бүхы дэлхэйн хархис этэгээдүүд тэрэниие hандаргаха гэжэ галзуу шангаар оролдодог. Тиин империалис хархисудай бүтээжэ шадаагүй юумыень мүнөө хитад хүтэлбэрилэгшэд бэелүүлхэ хүсэлэнтэй.

Мүнөө үедэ хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хэжэ байhан hандаргахы ябуулгыень хаража үзэхэдэ, 1960 ондо болоhон Зүблөөндэ КПК-гай түлөөлэгшэдэй тусхай hанамжа яахадаа үедэ нэтэрүүгээр баримталhаниинь эли болоно. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөн дотор элдэб можо байгуулжа болохогүй тухай пунктые Мэдүүлгэ соо оруулха гэхэдэ тэдэнэр таhа арсаhан байна. Тэрэ үедэ аха дүү партинууд хитад делегациин эрилтые нэгэн hаналаар буруушаагаа hэн. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые hуларуулжа болохо али бүхы ябуулгые зайсуулха гээшэ өөhэдынгөө үг зорилгын түлөө тэмсэлдэ коммунистнуудай илангаа гол шухала эрхэ нүхэсэлүүдэй нэгэн болоно гэжэ 1960 ондо болоhон Зүблөөн өөрынгөө Мэдүүлгэ соо бэшэhэн юм.

Хитад хүтэлбэрилэгшэд бусад бүхы партинуудтай хамта өөр дээрээ даажа абаhан уялгаяа Зүблөөнэй hүүлээр удаанshегүй эбдэhэн байна. Түсхайлбал, тэдэнэр «Бүхы дэлхэйн пролетаринар, нэгэдэгты, манай ниитэ дайсанда эсэргүүсэн тэмсэгты» (1962 оной декабрь) гэhэн статья соогоо ниитэ шиидхэбэри дүүргэлтэhээ арсаhанаа «теоретическэ» талаhаань үндэhэлхэ гэжэ hэдэhэн байгаа. КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд «үсөөнхид ба олонхид» гэhэн нэгэ тиимэ үзэл бодол зохёоhон байна. Энээнэйнь ёhоор, үсөөнхид хадаа хамта абаhан шиидхэбэринүүдые дүүргэнгүй байха, хамтаараа абаhан ниитэ хараа шугамда эсэргүүгээр тэмсэхэ эрхэтэй байха ёhотой. Тэдэнэнь ленинизмын эмхидхэлэй талаар бии болгоhон гол ёhые хазагайруулhан ябадал мүн. Ушар юуб гэхэдэ, «үсөөнхид заатагүй олонхидто мэдэлээ үгэхэ гэhэн ёho хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гол ёho байха ёhотой» гэжэ В. И. Ленин hургадаг hэн. (Зохёолнуудай 20 том, 354 нюур).

Пекиндэхи хүтэлбэрилэгшэдэй эсэргүүсэн тэмсэжэ байгаа олонхид хадаа коммунис партинуудые дотороо багтаадаг олонхид болоно. Эдэ партинууд өөhэдынгөө оронуудай хүдэлмэришэн ангиие толгойлжо, засаг гартаа абаад, социализмын бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалтануудые хангаhан байна. Эдэ олонхид хадаа революционно тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябаа бүхы түбинүүдэй коммунис партинуудые дотороо багтаана.

Хитад хүтэлбэрилэгшэд можо болон тэмсэхэдээ ехээр дашууржа, марксистско-ленинскэ партинуудые «хуурмаг» олонхид гээшэ гэжэ муухайгаар нэрлэдэг болонхой.

Энэнь шэнэ арга бэшэ юм. Энэ аргые hандаралга үүсхэгшэд бүри Ленинэй эсэргүүгээр хэрэглэн, хэзээ нэгэтэ бидэнэй хойноhоо олонхид ябадаг болохо, тиихэдэнь лэ тэдэ олонхидой hанал хүсэлыень мэдэрдэг болохобди гэжэ hайзгайгаар мэдүүлдэг hэн. Тэдэнэр «ушар ёho мэдэхэ олонхи хүдэлмэришэдэй hанал хүсэлыень мүнөө үедэ бэшэ, харин ерээдүй сагта, түсхайлбал тэдэнэртэй — ликвидаторнуудтай, Плехановуудтай, Троцконуудтай хүдэлмэришэдэй нэгэ hаналтай болохо ерээдүй сагтал, имагтал тиимэ ерээдүй сагта олонхиин хүсэл зоригые мэдэрхэ дуратайл!» — гэжэ Ленин тиимэ хүнүүд тухай бэшэhэн байна (Зохёолнуудай 20 том, 151 нюур).

Тиимэhээ hандаралга үүсхэгшэд олонхиин хүсэл зоригто эсэргүүгээр тэмсэхэдээ, алишье сагта нэгэл арга мэхэ хэрэглэдэг байhаниинь элирнэ.

Олонхидто үсөөнхидэй мэдэгдэнги байха тухай гол ёhондо эсэргүүсэн тэмсэхэдээ, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд хадаа нэгэ орон дотор хэдэн коммунис партинуудай зэргэ оршон байха гээшэ «жама ёhон» юм гэhэн тезис hүүлэй үедэ гаргаа. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөн дотор үзэгдэhэн али бүхы оппортунистнууд болон hандаралга үүсхэгшэд сооhоо КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд түрүүшынхээ иимэ тезис гаргаба. Тиихэдэ тиимэ партинууд гол түлэб хүдэлмэришэн ангиин дайсадтай бэшэ, харин өөhэд хоорондоо тэмсэхэ ёhотой гэhэн тобшолол тэдэнэй хэлэhэн үгэнүүдhээ гарана. Пролетариадай ангиин аша туhан, хүсэл зоригын нэгэ байhан ушарhаа, тэрэнэй үзэл суртал, ангиин эмхидхэлэй нэгэн байhан ушарhаа марксистско-ленинскэ парти бата нэгэдэлтэй, жагсаалтай байна гэжэ ушар ёho мэдэхэ хүдэлмэришэн бүхэндэ эли тодорхой. Тиимэhээ хитад хүтэлбэрилэгшэдэй тон буруу үзэл hанамжые эндэ дэлгэрэнгыгээр буруушааhанайшье үлүү. Зүгөөр хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн дотор hүйдхэл hамуурал ушаруулхын, коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые hуларуулхын тулада мүнөө үедэ hандаралга үүсхэгшэдэй ямар мэхэ баша гаргадаг тушаа үшөө дахин хэлэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр өөрынгөө зорилго бэелүүлхын тулада В. И. Ленинэй хэлэhэн үгэнүүдые хазагайруулхаhаашье гайхахагүй. Нэгэ иимэ тодо жэшээ харуулая.

«Нэгэдэл тухай хашхаралгаар далдалан, нэгэдэлые эбдэhэн тухай» гэhэн мэдээжэ хүдэлмэри соогоо В. И. Ленин Троцкиин hандаргахы ябуулгые эрид буруушаан, большевик партиие гүрдэжэ хардажа байhыень элишэлжэ, олонхи хүдэлмэришэдэй хүсэл зоригто үсөөнхид мэдэлээ үгэхэ ёhотой гэhэн номнолоороо хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе эмхи гуримгүй болгохо гэhэн hэдэлгыень элирүүлэн харуулаа hэн. В. И. Ленин иигэжэ бэшэhэн байгаа: «Тон зүб, тодорхой шиидхэбэринүүдые hайшаан, ушар ёho **мэдэхэ олонхи** хүдэлмэришэдэй жагсан нэгэдөөд байхадань лэ hанамжа болон ябуулга **нэгэн** байдаг, **тэрэ** ушарта партийность болон парти бии байдаг... **Марксистнууд-правдистнуудай мэдэржэ байгаа «бүхэли олонхидой»** абаhан **шиидхэбэринүүдые дүүргэхэгүйень** хүдэлмэришэдые этигүүлхэ гэжэ мүнөө эрмэлзэжэ байхадаа, Троцкий хүдэлөөниие эмхи гуримгүй болгохо, hандаралга ушаруулха гэhэн **hэдэлгэ гаргана** гээшэ». Троцкиин ябуулгань хадаа «олонхи хүдэлмэришэдэй hанал хүсэлые тон убайгүйгөөр хазагайруулhан ушарhаа имагтал hандаралгын ябуулга болоно» гэжэ Ленин сэгнэhэн байна (20 том, 310, 312 нюурнууд).

Ниитэ пролетарска жаяг заршам хадаа бүгэдэндэ уялгата байха ёhотой гэжэ Ленин хододоо онсолон тэмдэглэдэг, олонхи хүдэлмэришэдэй hанал хүсэлые үсөөнхид дүүргэхэ ёhотой гэhэн эрилтэ табидаг байгаа. 1964 оной февралиин 4-дэ «Жэньминь жибао» болон «Хунци» журналда толилогдоhон статьягай авторнууд В. И. Ленинэй статьяhаа эшэ татахадаа, Ленинэй hанамжые хазагайруулна. Коммунис партинуудые эмхи гуримгүй болгохо гэhэн hэдэлгэ гаргаха зуураа, Хитадтахи hандаралга үүсхэгшэд зүб юумые хуурмаг болгон харуулна.

Коммунис хүдэлөөн дотор уласхоорондын тусхай ёhоной жаяг заршам заатагүй байха ёhотой гэhэн эли тодорхой асуудалые хитад хүтэлбэрилэгшэд буруу hарюу болгоно. Мүнөө үедэ Коминтернын тухэлэй нэгэ газарhаа хүтэлбэрилэгдэдэг организациин үгы туладань, нэгэ янзын жаяг заршам тухай хэлэhэнэйшье хэрэггүй гэнэ.

Гэбэшье иимэ hанамжа хэлэхэдээ, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд тон буруу hанамжа баримталжа байhанаа өөhэдөөшье мэдэнгүйгөөр харуулна. Мүнөө үеын эрхэ байдалда коммунистнуудай уласхоорондын жаяг заршам хадаа хэн нэгэнэй дээрэhээ үгэдэг ямар нэгэн захиралтануудые дүүргэлтэ бэшэ, харин өөрынгөө интернациональна уялгые тон hайнаар ойлгоhоной үндэhөөр компартинуудай зүгhөө бүхы дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй болон бэе бэеынгээ үмэнэ тухай уялгануудые hайн дураараа абалга, мүн энэ уялгануудаа бодото дээрэнь шууд сэхээр дүүргэхэ ябадал гээшэ гэжэ тэдэнэр ойлгоногүй. Аха дүү партинууд жаяг заршамые эгээл иимээр ойлгожо, 1960 онойнгоо Мэдүүлгэ соогоо иимэ гол ёhонуудые наринаар сахихабди гэhэн уялга абаhан байгаа гэбэл: партиин нэгэдэлые нюдэнэй сэсэгы мэтээр сахиха; империализмда эсэргүүсэн, эб найрамдалай, демократиин болон социализмын түлөө хэгдэхэ тэмсэлэй юрэнхы зорилгонуудта хабаатай хамтаараа зохёон абаhан тобшолол болон hанамжануудые бүгэдөөрөө эбтэйгээр сахиха; уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые hандаргажа болохо али бүхы ябуулга гаргахагүй; бэе бэедээ дэмжэлтэ үзүүлхэ, бүхы марксистско-ленинскэ партинуудай бэеэ даанхай байдалые, тэгшэ эрхыень хүндэлхэ.

Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй түлөөлэгшэдэй хамтаараа гаргаhан энэ хүсэл зоригые шууд сэхээр сахилга хадаа парти бүхэнэй марксизмын талаар хэр зэргэ болбосорhые, интернационализмын үзэлые хэр зүбөөр баримталжа байhыень харуулдаг. Юундэб гэхэдэ, марксизм-ленинизм интернационализм хоёр таhаршагүй нягта холбоотой.

Энэ асуудалаар хитад хүтэлбэрилэгшэдэй баримталдаг hанамжадань жаяг заршамые юрэнхы дээрэнь тэдэнэй хайшан гэжэ ойлгодогынь нүлөөлнэ ха. Жаяг заршам гээшэ нэгэн hаналтай коммунистнуудай агууехэ союзай бүхы отрядуудай зүгhөө өөрынгөө уялгые ушар ёho мэдэнгээр дүүргэлтэ бэшэ, харин хэн нэгэндэ баалалтаар мэдэгдэнги байлга, командалалга гэжэ тэдэнэр тоолоно. Энэ hанамжадань Хитадай компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй бодото ажал ябуулгадаа хэрэглэдэг арга методүүдынь ехээр нүлөөлнэ хаш.

Тэд энэнь марксизм-ленинизмын бүхы үзэлдэ ямар харша гээшэб! В. И. Ленин ородой большевигүүд тухай хэлэхэ зуураа, иигэжэ бэшээ hэн: «Өөрыгөө сүлөөлхын түлөө хүдэлмэришэдэй хэжэ байгаа тэмсэлэй агууехэ асуудалнуудые шиидхэхэдээ, бидэнэр революционно пролетариадай уласхоорондын жаяг заршамые сахидаг, элдэб оронуудай хүдэлмэришэдэй дүй дуршалые хараада абадаг, тэдэнэй эрдэм мэдэсые, хүсэл зоригыень тоодог байhандаа, тиигэжэ бүхы дэлхэй дээрэ коммунизм мандуулхын түлөө хүдэлмэришэдэй хэдэг ангиин тэмсэлэй нэгэдэлые (Реннернүүд, Фриц Адлернууд болон Отто Бауэрнууд шэнги аман дээрээ бэшэ), харин хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байhандаа омогорхонобди» (Зохёолнуудай 31 том, 244 нюур).

Коммунистнуудай уласхоорондын жаяг заршамые оройдоо тоодоггүйдөө, үзэл буляалдахадаашье, аха дүү партинуудта хандахадаашье үнэхөөрөө анархис аяг ааша гаргадаг байhандаа хитад хүтэлбэрилэгшэд мүнөө үедэ илангаяа ехээр омогорхоно.

hандаргахы ябуулгаяа сагааруулхын тулада хитад хүтэлбэрилэгшэдэй дэлгэрүүлжэ байгаа «теоринуудай» бодото ушар удхань мүнөө үедэ тон эли болохоhоо гадна, үнэн бодото байдалда энэ ябуулгын хэгдэжэ байгаа гол шэглэлнүүд, хэрэглэдэг арганууд болон методүүдынь тон эли болобо.

Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй эгээл хүсэтэй, нэрэ хүндэ ехэтэй отрядууд болохо Советскэ Союзай Коммунис партида болон бусад социалис оронуудай компартинуудта, мүн Франциин, Италиин болон бусад компартинуудта эсэргүүгээр **КПК-гай** хүтэлбэрилэгшэд өөрынгөө **гол** сохилтонуудые шэглүүлнэ. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ, мүн үргэн арад зоной үмэнэ hайн hайхан тэмсэлээрээ айхабтар ехэ нэрэ хүндэтэй болоhон бүхы бодото марксистско-ленинскэ партинуудай хүндыень яажашье hаань бууруулха гэhэн зорилго тэдэнэр урдаа табина.

Капиталис оронуудта тэмсэжэ байдаг коммунис партинууд тушаа КПК-гай ЦК-гай баримталдаг hанамжань илангаяа ехэ зэбүүрхэл түрүүлнэ. Тэрээншьегүйгөөр айхабтар хэсүү бэрхэ эрхэ байдалда байhан эдэ партинуудта хитад хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хэдэн олон бэрхэшээлнүүдые нэмэжэ ушаруулна. Тэдэнэр эдэ партинуудай марксистско-ленинскэ хүтэлбэрилэгшэдые али болохоор муушална, нэрэ хүндыень hуларуулха гэжэ эрмэлзэнэ. Хүдэлмэришэн ангиин шалгагдамал ажал ябуулагшадые «хулганаанууд шэнги аймхайнууд», «попугайнууд», «хоёр нюуртан» гэжэ байгаад элдэб эсээр доромжолно.

Фашизмда эсэргүүгээр эрэлхэг баатарлигаар тэмсээд, мүнөө үедэ монополизмда эсэргүү тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябажа, айхабтар ехэ национальна хүсэн болоhон партинуудай хүтэлбэрилэгшэд тухай тиигэжэ хэлэгдэнэ. Мүн хүндэ хүшэр байдалда тэмсэжэ, хашалта мүрдэлгэдэ ородог, арад зондоо хүндэтэй, дайшалхы нүхэд тухай тиигэжэ хэлэгдэнэ. США-гай Компартиин хүтэлбэрилэгшэд «Америкын эгээл бүтэшэгүй авантюрис ябадалта империалистнуудтай hаналаа нэгэдэн үйлдэнэ», Чилиин коммунистнуудай үзэл бодолынь «Латиин Америкэдэ урдынхидаал адли эзэрхэн зонхилжо байха гэhэн Америкын империализмын үг зорилготой тааралдана», Индиин Компартиин хүтэлбэрилэгшэд хадаа «hүрэг удамаршад» гээшэ гэхэ мэтээр хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэхэдэнь, энэнь зэбүүрхэлhээ бэшэ юу түрүүлхэб даа.

Салям Адиль болон Ирагай Компартиин бусад хүтэлбэрилэгшэдые баасистска националистнуудай алаад байхадань, энэ ушарта КПК-гай ЦК-гай ямараар хандаhанhаань харахада, Пекиндэ пролетарска нэгэн hанал гээшые яажа ойлгодогынь элирнэ. Хитад ударидагшад гадаадын делегацинуудтай хөөрэлдэхэдөө, ирак нүхэдые ан зэрлигээр алаhан тушаа муухай сэдьхэлээр баярлажа байhанаа элитэ харуулhан байна. Баасистска урбалтын болоhон дары тэдэнэр коммунистнуудые алаhан хүнүүдтэй холбоо тогтоохо гэжэ эрмэлзээ. Ирагай Компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй алуулhыень hамбаашалан, тэндэ hандаргахы бүлгэм байгуулха гэжэ Ирагта байhан Хитадай түлөөлэгшэдэй хүсэжэ байhаниинь мүнөө элирээ.

Хитадай идхалгын бүхы арга зэбсэгүүд — Синьхуа агентство, мэдээсэлэй центрнүүд, элдэб эсын бюллетеньнүүд болон радио марксистско-ленинскэ партинуудта эсэргүү тэмсэлдэ мүнөө шэглүүлэгдээд байна. Бодото дээрээ хитад хүтэлбэрилэгшэд аха дүү партинуудта эсэргүү үзэл сурталай шэнэ фронт нээгээ. Тиихэдээ коммунизмда харша номнолhоо сэхэ абтаhан арга методүүдые жэрхэнгүйгөөр хэрэглэнэ. Жэшээнь, «Москвагай зонхилолго» тухай хуурмаг үгэ хитад идхагшад тараана. Компартинууд Москвагай зонхилолго доро нэгэ үедэ иишээ, нүгөө үедэ буруу тээшээ «эрьелдэнэ» гэжэ гүрдэнэ. Энэ худал үгэнь өөhэдынгөө арадуудай национальна ашатуhые шууд сэхээр хамгаалжа байhан аха дүү партинуудыешье, мүн бусад партинуудай дотоодын хэрэгүүдтэ багаханаашье оролсодоггүй КПСС-ыешье адли зэргээр доромжолно. Энэнь хадаа империалис идхалгын зохёоhон «Москвагай гар» тухай хуушан басниие шэнэлhэн ушар болоно. Социал-демократиин баруунай удамаршад Ленин болон Коминтерндэ эсэргүүгээр тэмсэхэдээ, тэрэ басниие хэрэглэдэг hэн. Мүнөө тэрэниие Пекиндэ байгшад зэбсэг болгон абаба.

Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хэжэ байhан hандаргахы ябуулгын дээдэ хэмжээн ямар юумэндэ харагдабаб гэхэдэ, hүүлэй үедэ тэдэнэр аха дүү партинуудай дунда өөhэдынгөө тала баримталагшадые бэдэрэн оложо, тэдэниие можо болоhон бүлэгүүд болгон эмхидхэнэ. Хэрбээ Пекинэй заабариие дүүргээгүй hаатнай, «танай партиин гэшүүншье, бэшэншье» шэнэ хүнүүд орондотнай орохо гэжэ 1963 оной июниин 14-дэ бэшэhэн бэшэг соогоо КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд аха дүү партинуудые занаhан байна. Хитад удамаршад зарим оронуудай хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүтэлбэридэ элдэб эсын урбагшадые, хубилгааран ябагшад болон авантюристнуудые оруулха гэжэ оролдодог болоо. Тиимэhээ тэдэнэр урдань хэлэhэн заналтаяа мүнөө бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилээ гэжэ hүүлэй үеын ушар баримтанууд харуулна. Элдэб эсын хаядаhануудhаа бии болгоhон hандаргахы зорилготой бүлгэмүүдые КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд марксистско-ленинскэ партинуудта эсэргүү тэмсэлэйнгээ гол зэбсэг болгохые эрмэлзэнэ.

Мүнөө үедэ Пекинэй туhалhанай, дэмжэhэнэй ашаар hандаргахы зорилготой, партида харша урбагшадай бүлгэмүүд Бельгидэ, Бразилида, Австралида, Цейлон дээрэ, Великобританида болон бусад хэдэн оронуудта байгуулагдаа. Эдэ бүлгэмүүдтэ зарим газарта ганса нэгэн хүн ородог, харин зарим оронуудта тэдэ бүлгэмүүд хэдэн арбаад хүнүүдhээ бүридэнэ. Тэд энэнь хитад удамаршадые абиртуулнагүй. Юундэб гэхэдэ, Пекинhээ командын үтэхэтэй сасуу тэдэнэр бүгэдэ эбтэйгээр, шангаар оог хашхараа табилдажа, дэлхэйн коммунис хүдэлөөе, марксистско-ленинскэ партинуудые бузар муухайгаар хардажа, худал үгэ тараана бшуу. Эдэ бүлгэмүүдэй удамаршадайнь гарта гэнтэ ехэ мүнгэн бии болошоно. Тэдэнэр газетэ, журналнуудые байгуулна, элдэб эсын хардалга гүрдэлгэ хэhэн ном дэбтэрнүүдые хэблэжэ эхилнэ, хитад идхалгын ном дэбтэрые худалдаха магазинуудые үсөөн бэшэ нээнэ.

Эдэ бүлгэмүүдтэ хабаададаг хүнүүдэй политическэ түхэл шарайнь хитад хүтэлбэрилэгшэдэй ямаршье тогтонги hаналгүй байhан тухайнь үшөө дахин гэршэлнэ. Эдэ бүлгэмүүдтэ ородог хүнүүд ехэнхидээ марксизмда харша үзэл нэбтэрүүлhэнэй, можо болоjо таhарhанай гү, али забхай ябадалтай болоhонойнгоо түлөө компартинуудhаа намнагдаhан оппортунис, тогтууригүй этэгээдүүд байха юм. Мүн эдэ хүнүүдэй дунда үндэр дээдэ нэрэ зэргын түлөө шунахайрагшад, политическэ тогтомол үзэлгүй болон эдэ мэтын бусад хүнүүд бии юм. Хэдэн оронуудтахи партида харша можонуудта хабаадагшад баруунай оппортунизмын янза түхэл харуулаа. Мүн Австрида, Чилидэ, США-да бии болгогдоhон hандаргахы шэглэлтэй бүлгэмүүдтэ урдань гэм хэhэн хүнүүд, авантюристнууд шурган ороо.

Аха дүү партинууд элдэб можо бүлгэмүүдые тэсэжэ байха аргагүй ушарhаа тэдэниие өөhэдынгөө зэргэнүүдhээ хаман хаяжа байhаниинь ойлгосотой. Тэрэ бүридэнь Пекинhээ аха дүү партинууд тушаа «hүрөөтэй» хашхараан гаража, «хуулита бэшэ аргануудые хэрэглэнэт» гэжэ тэдэниие гэмнэдэг. Партиhаа гаргагдаhан, hандаралга үүсхэhэн хүнүүдэй «тэмсэлынь» компартинуудта эсэргүү шэглэлтэй шашаг шалихай «манифестнүүдые» зохёолгоор хизаарлажа байбашье hаань, хитад хүтэлбэрилэгшэд тэдэниие «бодото революционернууд», «эрэлхэг зоригтой тэмсэлшэд» гэжэ нэрлэнэ. Эдэ хүнүүд байд гээд лэ Пекин руу ябуултана. Тэндэнь тэдэниие нэрьеэтэй дорьбоотойгоор угтажа, хардалга гүрдэлгөөр дүүрэhэн дэлгэрэнгы шашаг статьянуудыень толилно.

Можо болоjо таhарагшад тушаа Пекиндэ ямар ушарhаа ехээр шаг шууяа табилданаб гэжэ hүүлэй hарануудай туршада тон эли болоо. Хитад хүтэлбэрилэгшэд тэрэниие өөhэдөө элирхэйлээ. Тон hаяхан тэдэнэр Бельгидэхи урбагшадай суглараан тушаа ехэ дуутай дорьбоотойгоор суу тарааба. Тэрэ сугларанда хабаадагшад «национальна конференци» татабади гэжэ соносхоод, «Бельгиин коммунистическэ партиие hэргээхэ (!)», «урдань байhан (!) Бельгиин Компартиин ЦК-гай партида харша ажал ябуулгые буруушааха» гэhэн энеэдэhэ хүрэмөөр шиидхэбэри гаргаhан байна. Харин хитад хүтэлбэрилэгшэд энэ хуурмаг шиидхэбэриин үндэhөөр хэлэхэдэ, ямар нэгэн ороной хүдэлмэришэн анги бэшэ, харин Пекин коммунистическэ партиие байгуулдаг юм шэнгеэр, съезд дээрэ hунгагдаhан Бельгиин Компартиин Центральна Комитедые «урдань байhан» гэжэ нэрлэнэ. Мүн тэрэ мэтээр КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд зарим бусад компартинуудай, жэшээнь, Цейлоной Компартиин, центральна комитедүүдые «хааhан» байна.

Коммунис хүдэлөөнэй түүхэдэ энэ мэтын ушар хэзээшье үзэгдөөгүй юм гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ондоо оронуудай компартинуудhаа гаргагдаhан, hандаргахы ябуулгатай өөдэгүй яяр бүлгэмүүдые бодото «парти» гэжэ соносхохо, харин ёhотой коммунис партинуудые «урдань байhан» партинууд гэжэ соносхохо гэhэн бодол урдань хэзээшье нэгэшье компартида түрөөгүй юм. Хитад хүтэлбэрилэгшэд хадаа партинууд бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгтэ оролсохогүй, тэгшэ эрхэтэй байха ёhотой гэжэ хэды ехээр хашхаралдадаг байбашье, мүнөө өөhэдөө коммунис хүдэлөөндэхи ямар нэгэн «дээдэ зэргын судьягай» үүргэ дүүргэхые эрмэлзэжэ, компартинуудай дотоодын байдалай асуудалнуудые шиидхэхые хүсэжэ байна.

Пекинэй зүгhөө байгуулагдаhан hандаргахы зорилготой бүлгэмүүд хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн доторшье, арад зоной ниитэ демократическа тэмсэл доторшье ямаршье үндэhэгүй, үндэhэтэй байхашье ёhогүй байна. Тэдэ бүлгэмүүд дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй газаа тээнь байна. Ушар ёho мэдэхэ нэгэшье хүдэлмэришэн тэдээнтэй харилсаатай байхые хэзээшье хүсэхэгүй. Тэдэ бүлгэмүүд Пекинэй hандаргахы ябуулгаhаа бии болоhон аhамаг юумэнүүд гээшэ. Капиталис оронуудай зонхилогшод эдэ бүлгэмүүдэй бии болоhондонь дотороо миhэрэлдэжэ, тэдэниие хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи миинтэ «табадахи колонно» гэжэ зүйтэй зүбөөр хаража байhан тухайнь тэмдэглэнгүй гарахын аргагүй.

Мүнөө үедэ КПК-гай ЦК-гай хүтэлбэрилэгшэд улам саашаа орожо, дэлхэйн коммунис хүдэлөөндэ эсэргүү шэглэлтэй, пекинэйхидээр нэгэн hаналтанай бүлэглэл бии болгохо гэhэн хараа шугам бэелүүлжэ эхилhэниинь элитэ харагдаба. Энэнь тусгаар өөрын үзэл бодолтой, өөрын жаяг заршамтай, Пекиндэ центртэй бүлэглэл болохо байна. Энэ түсэб тушаа 1962 оной hүүл багаар Мехмет Шеху hайрхан шажаархиhан байгаа. Марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ партинуудай бүлэглэл мүнөө үедэ хитад парти түрүүтэйгээр байгуулагдажа байна гэжэ мэдүүлhэн юм.

Иимэ бүлэглэл ямар ушартай байгуулагданаб? Дэлхэйн империализмда эсэргүүсэн, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй үг зорилгын түлөө тэмсэхын тулада байгуулагдаагүйнь элитэ. Юундэб гэхэдэ, бүлэглэл гэhэн ойлгомжо хадаа hандаралгын ябуулга үүсхэхэ ябадалтай, тиигэжэ хүдэлмэришэн ангиин хүсые бууруулха ябадалтай тон нягта холбоотой ойлгомжо байна бшуу. Энэ

бүлэглэл марксистско-лени
тинуудта эсэргүүсэн, даш
мунис хүдэлөөндэ эсэргү
сэжэ, КПК-гай ЦК-гай
рилэгшэдэй тусгаар өөрэ
гые бэелүүлхын тулада б
дана.

Дэлхэйн коммунис хүд
даргаха гэhэн хараа шуга
дай хүтэлбэрилэгшэд демо
ка хүсэнүүдэй уласхоорон
тын зэргэнүүдтэ шалжу
лүүлжэ эхилээ. Эб найрам
лөө тэмсэгшэдэй конгресс
лон конференцинүүдые, эхэ
луушуулай болон уласхоор
сад нэгэдэлнүүдые аяар ха
туршада Хитадай түлөөл
даргахы ябуулгаяа үйлдэх
гоор ашаглана. Афро-азиа
нуудай hаналаа нэгэдэлг
зациин конференцинүүдтэ
да болоhон эхэнэрнүүдэй
дээрэ, Варшавада болоhон
рамдалай Бүхэдэлхэйн Сове
си дээрэ болон бусад инт
нальна суглаануудта хитад
лэгшэд өөhэдынгөө зорилго
hэн байгаа. «Революцио
нүүдые» хэтэрхэй ехээр
хитад ажал ябуулагшад ар
организацинуудта огто т
үүргэ зорилгонуудые баа
хуулна. эдэ демократическ
төөнүүдэй анханда бии боло
носхоhон гол лозунг, эрил
муушалха hэдэлгэ гаргаж
ниие хэрэггүй гэжэ сон
оролдоно. Хитад түлөөлэгша
hoo таhаранги суртал hана
даа дурсагдаhан хүдэлөөнү
дэб янзын үзэл баримталда
олон хүн зониие холодуула
хы демократическа тэмсэлэ
үндэhэ баазыень бага болг
шэглэлтэй байhаниинь элитэ.

Нүхэдүүд! Дэлхэйн коммун
лөөн манай үе сагай эгээл
ехэтэй политическэ хүсэн б
Хүдэлмэришэн ангиин бол
ажалшадай аша туhын тү
найрамдалай, демократиин,
нальна бэеэ даанхай байдала
социализмын түлөө империал
хисуудтай үсэд шанга тэмсэ
дэдэ, түс хүдэлөөн урагшаа
дабшажа, өөрынгөө зэргые
ехээр үргэдхэжэ, элитэ ехэ
нуудые түйлаа. Дайнай
жэлнүүдтэ хэдэн арбаад ш
мунис партинууд бии боло
арад зоной дунда марксизм-
мын агууехэ үзэл суртал
гэрүүлдэг коммунистнуудай
гүй дэлхэйн ямар нэгэн бу
хой мүнөө үгы. Уласхо
коммунис хүдэлөөндэ үнгэр
бан жэл илангаяа ехэ ул
нартай байгаа. Ганса хүндэ
hүгэдэлгын хорото хойшоло
дабан гаража, энэ хүдэлөөн
гөө зохёохы ухаан бодолые
тическа ажал ябуулгаяа
эдэбхитэй болгожо, тэдэнээ
далай эрилтэтэй, үргэн ар
хэрэглэмжэ болон хүсэл
улам нягтаар холбоhон байна.

Түүхын иимэ оршон б
хитад хүтэлбэрилэгшэдэй hа
хы ябуулгын хорон илангаа
харагдана. Гадна дэлхэйн
низмые ленинскэ замhаа хаз
жа, тэрэниие өөрынгөө хара
нуудтай тааралдуулха гэhэн
гынь бүтэмжэгүй, саашанхи а
хараагүй байhаниинь эли.

Гэбэшье КПК-гай ЦК-гай
болон хэжэ байгаа ябуулгы
гүй байбал буруу болохо. Хи
тэлбэрилэгшэд хүсэд бол
гүй, тогтууригүй элдэб эсы
гээдүүдтэ, мүн hүүлэй арбан
туршада коммунис хүдэлөөн
үзэгдэжэ байгаа шэнэ аяг
дайрагдангүй, ганса хүндэ
hүгэдэлгын үедэ бии байhан
муудта аhасалдан, тэрэ үеы
шарhан, хубхай хооhон үзэл
нуудhаа hалаагүй хүнүүдтэ
лэнэ.

Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй
болон тэмсэжэ байгаа арга
дүүдые ямаршье зорилгоор
низмтай тэмсэхээр бэлэн ба
дэб эсын урбагшад болон
нууд халан абана.

Гэхэтэй хамта капиталис
нуудэй зонхилхы ангинууда
зондо харша хархис пол
ниитэ зоной үнэхөөрөө дураг
hыень хитад хүтэлбэрилэгшэ
баашалха hанаатайнь элитэ.
үедэ эдэбхитэй политическэ т
хэдэн олон миллион хүнүү
тоодо политикые hайн ойл
гүйсэд дүй дуршалгүй хүнүүд
дан орожо байна. Тиин хита
тэлбэрилэгшэдэй авантюрис
долоо нэбтэрүүлэн, «хэтэр
нэй» революционно үгэнүүд
шахадань, зарим нэгэ
энээндэнь этигэжэшье боло
Энэ хадаа промышленна про
алгүй гү, али тэрэнэй
байhан оронуудта илангаяа
тай. Тэдэ оронуудта жэжэ бу
на үзэл сурталай нүлөөн ех
рин революционно кадр
теоретическэ талаараа зари
та үшөө гүйсэд болбосороод
на.

Ленинизмдэ харша хараа
маа, hандаргахы ябуулгаяа
хын тулада хитад хүтэлбэри
мүнөө үеын ревизионизмтэй
сэhэн хэбэртэйгээр аяглана.
марксистско-ленинскэ парти
«ревизионистнууд» гэhэн нэрэ
гэнэ, харин өөhэдтөө «бодото
волюционернууд гэhэн хэрг
но. Уласхоорондын коммун
дэлөөндэ эсэргүү баруунай
«зүүнэй» оппортунизмтай т
тэмсэлэй бодото түүхые мэ
манай агууехэ hургаалай үг
ень шудалхын оронда револ
но тэмсэлэй гүйхэн халирхай
нүүдые сээжэлдэхэ дуратай
дые мэхэдээ оруулхабди гэж
дэнэр бодоно.

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта)

НҮХЭР М. А. СУСЛОВАЙ ЭЛИДХЭЛ

(…жэлэл. Эхиниинь …дэхи нюурнуудта)

…асын догматигууд болон …ржуазна революционернүүд …марксизмын түлөөлэгшэ… ревизионизм баримталагшад …хэжэ харюусалгагүйгөөр нэ… хардан зэмэлhэниинь …худэлөөнэй түүхэhээ hайн …юм. Жэшээнь, Коминтерн… Голландиин «зүү… коммунист Г. Гортер гэгшэ …мда ушарhан» зүүнэй …ухибүүн ёhоной үбшэн» …донь харюу болгон, В. И. …1920 оной намар эльгээ… башэг соогоо иигэжэ …байна: «Та болон гурбада… Интернационал урдань социал… …дай хэhэн ябуулгатай …лдажа байнат... Хүдэлмэри… …хүдэлөөнэй хүгжэлтэтэй зо-

хилдон, Баруун Европодо радикальна болон оппортунистическэ нимэ хоёр шэглэл элитэ бии болоод байна. Харин Та, нүхэр Ленин оппортунистическэ шэглэлые дэмжэнэт... Та марксистска вожль байhанаа оппортунистическэ вожль болоно байнат».

Бухэдэ ..айн түүхын агууехэ революционерто хэгдэжэ байhан нимэ өөдэгүй улюурхан хальдалгануудтухай мүнөө олон хүн hанана аал?

Хитадтахи hандаралга үүсхэгшэдэй хэрэглэдэг арганууд дэлхэйн марксист-ленинецүүдые мэхэлжэ шадахагүй. Дэлхэйн марксистско-ленинскэ партинуудай тон олонхинь КПК-гай ЦК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй ленинизмдэ харша, авантюрис хараа шугамые сэхэ буруушаагаа. Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй буруу заабаринууд болон можо

бололгын, hандаргахы ябуулгань олон тоото документнүүд дотор, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшадай хэлэhэн үгэнүүд соо, партийна хэблэлдэ гүнзэгыгөөр шүүмжэлэгдээ. Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, дэлхэйн коммунис хүдэлөөн бүхы дээрээ үнэн зүб марксистко-ленинскэ үзэл бодол баримтал`аар байна.

Ленинэй хүмүүжүүлhэн манай парти саашадаашье аха дүү партинуудтай хамта баруунайшье, «зүүнэйшье» зүгhөө ушарhан али бүхы оппортунис ябуулгада эсэргүүсэн, бүхы аха дүү партинуудые бата жагсаалтай болгохын, дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй бүхы отрядуудай нэгэдэнги байхын, бүтэдые илагша марксистско-ленинскэ hургаалай арюун сэбэр байхын түлөө шууд сэхээр тэмсэхэ юм. **(Альга ташалга).**

VII.

Жэжэ буржуазна, үндэhэнэй үзэл баримталhан, шэнэ түхэлэй троцкис хэлбэрилэй аюул тухай

…тэ коммунистнар бүхы дэл… …рксистнар-ленинецүүдтэл ад… …дай Компартиин хүтэлбэри… …хазагай буруу, антиленин… …бодолые гансахан лэ шүүм… …раэнда политическэ сэгнэл… …хизаарлаха ёhогүйбди. Рево… тэмсэлэй болон шэнэ об… …гүулха талаар бага бэшэ …лтэй болоhон Хитадай Ком… …скэ партиин хүтэлбэрилэг… …ушарhаа дэлхэйн комму… …дэлөөнэй урдаhаа эсэр… тэмсэхэ замда орооб гэhэн …хүн бүхэн заатагүй hураха …лоно. КПК-гай хүтэлбэри… …байгааша хүнүүднай үнэн …нүүд гээшэб?

…хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө …эргүүлжэ байгаа эгээл тиимэ …бол, үзэл сурталнуудтай …урагша ленинизм нэгэтэ бэ… …лдаhан юм гэжэ манай пар… …ы уласхоорондын хүдэлмэ… …хүдэлөөнэй дүй дүршэл ха… Зүгөөр тэдэ номнолые мүнөө …рмталагшад урданайнгаа баг… …мил юрэ дабтаад орхино… …ушарhан үзэл бодолые тэдэнэр …эрхэ байдалда, өөhэдынгөө …эдэ зохилдуулан таарууп-

…визм гээшэ гол түлэб ба… …оппортунизмын урдаhаа тэм… …ан хүгжөө, хатуужаа, шэ… …юм гэжэ, хэнэйшье мэдэhээр, …Ленин заадаг hэн. «Энэ хадаа …ишэнэй хүдэлөөн дотор боль… …гол дайсан байhаниинь …гэжэ тэрэ бэшээ бэлэй. Боль… …дүй дүршэлэй үшөө нэгэ …амар удха шанартай байhые …ана даншье hаа багаар мэдэ… Ленин тэмдэглэдэг байгаа. …визм хадаа жэжэ буржуазна …хубисхалшын аашa гаргаха …олон удаан жэл соо байл… …ган хүгжөө, эмхидэн жагсаа, …ы юм, тиимэ аашa гаргааша… …анархизмда дүтэрхы гэхэ гү, …лнэй үзэлhөө зарим тэды …шэлжүүлэн абадаг, тиимэ …ргаашадынь ёhото пролетари… …ын тэмсэлэй эрхэ байдалhаа, …лhээ гол шухала газартань …ухаридаг юм»,— гэжэ «Ком… …сурталда ушарhан «зүү… …рилэй» ухибүүн ёhоной …гэhэн зохёол соогоо (том …р 15) Ленин бэшээ бэлэй.

…сурталай асуудалаар урдань …арсалдаануудай жэшээ ба… …дые хэрэгтэйшье, хэрэггүй… …артань дурдаха, түүхын та… …эб зэргэсүүлгэ хэхэ дуратай …хүтэлбэрилэгшэд большеви… …дүй дүршэлэй энэ тала тухай …үгэ хэлэнэгүй. Иигэхэншье …той ааб даа: жэжэ буржуазна …хубисхалшын аашa гаргаг… …эсэргүүгээр Ленинэй хэлэhэн …, тэдэнние жэжэ буржуаз… …революционаризмда» шэлжэн …гэжэ тэрэ наадалан нэрлэдэг …КПК-гай хүтэлбэрилэгшэ мү… …номнол, hургаалнуудые сэб …шүүмжэлэн сохихо байна ха

…буржуазна түхэлэй хубисхал… …ша гаргаха ябадал В. И. Ле… …лэн тоото зохёолнууд соогуур, …партиин гаргаhан шиидхэбэ… …, Коммунистическэ Интер… …лай документнүүд дотор али …лаhаа тодорхойлогдонхой. Энэ …эри хогшолтойхон жэжэ ум… …лтанай тусхай эрхэ байдал… …тай гэжэ Ленин тоолодог hэн, …ехэ түргэнөөр «үнгэрүү ху… …а» болошодогшье hаа, жу… …лтай, эмхи гуримтай, бэеэ …байжа шададаггүй, нэгэ та… …гөө тала руу шарбан хэлбэ… …ым.

…олхэдэ, эсэрнүүдэй урдаhаа …шүүдэй хэhэн тэмсэлые хэн… …мэдэхэл. Тэдэнэй парти «жэ… …буржуазна түхэлэй хубисхалшын …гаргадаг ябадалые юунhээшье …элирхэйлдэг hэн»,— гэжэ …тэмдэглээ бэлэй (том 31, нюур …хүдэлмэришэн ангиин шиидхэ… …гые буруушааха зуураа, та… …хүдэлөөн лэ ёhото социа… …тэй юм гээд эсэрнүүдэй …дагые эгээ мүнөө hанаан… …гүлангүй байхын аргагүй. …буржуазна түхэлэй хэлбэрил …ганууд пролетариадайшье …дай зэргэдэ байд гээд лэ, …түүхын эрид эрьелтын …гарадаг байhан юм. Жэжэ …үзэл сурталд, хараа бодол …лайшье зэргэдэ хальдан …гүй гэжэ Ленин нэгэтэ бэ… …hэн. Жэшээнь, буржуазна …онернүүдэй эрхим hайнуу… …стнарнадай партинуудта оро… …ура, хүмүүжэн hуража, марк… …hургаалые hайнаар шудал… …лэй hүүлдэ болото револю… …түүд болодог. Нүгөө зарима-

ниинь «нэгэ хэдыхэн үгэ хүүр хадуужа абаад «тодо хурса» уряанүүдые сээжэлдэхэhээ бэшэ юушье...» (том 16, нюур 44—45) пролетариадай партиhаа абажа үрдидэггүй гэхэ гү, али абаха шадалгүй байшадаг.

Засагаа гартаа абаhанайнгаа hүүлээр, Совет гүрэниие байгуулжа байhан түрүүшын жэлнүүдтэ манай парти «зүүнэй үзэл баримталhан» жэжэ буржуазна гүйбалзалгануудтай юунhээшье үлүүгээр тэмсэхэ баатай болоо hэн. Тиихэдэ hаяшаг бии болоhон коммунистическэ хүдэлөөндэ «зүүнэй үзэлтэй коммунистнарай», «хүдэлмэришэнэй оппозициин», троцкизмын, «үнгэрүү зүүнэй үзэлтэнэй» урдаhаа В. И. Ленинэй хэды шэнээн эбсэшэгүй хурсаар тэмсэл ябуулhаниинь мэдээжэ.

Брестскэ эбэй хэлсээ баталха үеэр «зүүнэй үзэлтэй коммунистнарта» эсэргүү хэгдэhэн тэмсэл тухай hануулха байнаб. Тэдэнэр тиихэдэ «революционно дай хэхэ» гэhэн Советскэ Республикада айхабтар аюултай, hүйдхэлтэ бузагай хараа шугамые баадхаха hэдэлгэ гаргаа бэлэй. Революци тухай хэды шанга шангаар хашхаралдаашье hаань, урмаа хухаран доройтоhон, яахашье аргаа оложо ядаhанай тэмдэг «зүүнэй үзэлтэй коммунистнарай» хараа бодолойнь үндэhэ hуури болоно гэжэ Ленин тоолодог hэн (том 27, нюур 51). **(Альга ташалга).** Зүүнэй үзэлтэй коммунистнарай» тэрэ үедэ дүүргэжэ байhан бодото үүргэ тухай Ленин тэдээндэ өөhэдтэнь хандан, эрид сэхээр иигэжэ хэлээ бэлэй: «Таанар империалистнарай хэжэ байгаа бузагай харата ябуулгын зэбсэгынь болоод байнат, ёhото үүргэтнай иимэ. Харин «зосоохи hанал бодолтнай» дэмырэн галзуурhан жэжэ буржуагай hанал бодол мүн. Хэды ехээр бүдүүрхээ, hайзагайраашье hаа, пролетаринарай хэжэ байгаашань зүбтэй гээшэ ха гэжэ тэдэнэр тон hайнаар ойлгодог...» (том 27, нюур 297). **(Альга ташалга).**

Троцкизмда эсэргүүгээр манай партиин ябуулhан эрид хурса тэмсэл тухай уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй мүнөө үеын эрхэ байдалда онсо тогтожо хэлэхэ ушартай байна. Троцкизм гээшэ яаха аргагүй эли тодоор өөрыгөө харуулhан жэжэ буржуазна хэлбэрил байhан юм. Тэрэ хадаа большевизмдэ орходоо бүришье hаа «зүүнэй», бүришье hаа «революционно» шэглэлэй худал хуурмаг туг доро ябуулга хэдэг hэн. Дэлхэйн революциин түлөө «бодото үнэн сэхэ» тэмсэлшэд гээшэбди гэжэ өөhэдыгөө соносхоhон Троцкий болон тэрэнэй үзэл баримталагшад үнэн дээрээ ленинизмын урдаhаа эсэргүүсэн тэмсэдэг байгаа. Троцкизм гээшэ мүн тэрэшэлэн большевигүүдэй партийна ёhо гуримые, партиин нягта нэгэдэлые али бүхы аргаар буруушаадаг hэн. Можо болон хахаран хубаарха ябадал троцкизмын «гол hудаhаниинь» байhан юм. Троцкистнар Коминтерн дотор өөhэдын можо болон хубаарhан бүлэгхэнүүдhээ гадуур, компартида хэзээдэшье ороогүй эмхинүүдтэй, бүлэгүүдтэй, ганса ганса хүнүүдтэй гү, али тэрэнэй зэргэнүүдhээ хаюулhан дайсадтай, урбагшадтай үгэсэдэг hэн.

Иимэ баримтануудые hануулhанай хэрэг бии гээшэ гү? Биил даа, нүхэдүүд, урдань ленинизмдэ эсэргүү хэгдэhэн тэмсэлэй хойшолонгуудые хараадаа абахын тула шухала байна ха юм.

Мүнөө үедэ Хитадай номнолшодой баримталдаг хараа бодолнууд хэзээ заяанда ленинизмын хяара бута сохиhон жэжэ буржуазна шэглэлнүүдтэй адлирхуу түhөөтэй бэшэ аал? Ондо ондоо социальна байгуулгатай (гүрэнүүдэй амгалан ёhоор зэргэ оршон байха гэhэн политикые империализмын урдаhаа тэмсэхэеэ «арсаhан», революци хэхэhээ «арсаhан» ябадал мүн гэжэ имагтал жэжэ буржуазна «хэтэрхэй» революционер лэ сэгнэхэ байна бшуу. Хоёр ондоо социальна системын хоорондохи зүрилдөөе эсэслэн болюулха «hуулшын, шиидхэхы» зэбсэгынь «революционно дайн» гээшэ гэhэн хараа бодолые гансал тэдэнэр hайшаан угтахал. Саг үеын тодорхой эрхэ байдалые, элдэб хүсэнүүдэй тэнсүүриие хараада абангүйгөөр «хаа хаанагүй», «гансата» революци хэжэ «эхилэе» гэhэн эрилтые имагтал жэжэ буржуазна «үнгэрүү хэтэрhэн» революционер лэ табихал. Революциин амгалан ёhоор хүгжэхэ арга зам хэрэглэхэ ябадалда эсэргүүгээр гансал тэрэ тэмсэхэ бшуу. Яахадааб гэхэдэ, тэрэнэй hанаашаар hаа «революциин шэнжэтэй байха» ори гансахан тэмдэгынь хадаа тэндэхи тодорхой эрхэ байдалhаа огто дулдыдангүйгөөр зэбсэгтэ тэмсэл хэхэ ябадал бэ оно.

Имэ харгыда шэлжэн ороhон Хи-

тадай хүтэлбэрилэгшэд троцкизмын номнолhоо зүгөөргүй олон hургаал, заабаринуудые ашаглан абажа байhаниинь хэнэйшье гайхахаар бэшэ, ойлгосотой ааб даа. Марксистско-ленинскэ партинуудай урдаhаа тэмсэл хэхэдээ, hүйдхэл үүдхэхэ, hандарал гаргаха арга дүршэлые баhал тэдээнhээ уг залгамжалан абаа ха юм.

Хитадай Компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй бүхы теоретическэ болон политическэ хараа бодолынь уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй үни заяанда буруушаажа хаяhан троцкизмые олохон ушарта баhа дахяад шэнэдхэн дабтаhан ябадал мүн гэжэ үнэн сэхэ руунь хэлэхэ хэрэгтэйл, нүхэдүүд.

Дайн сэрэгэй болон эб найрамдалай асуудалаар Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталдаг хараа бодолынь бодото дээрээ юун гээшэб? Эдэ бүгэдэнь «дайн сэрэгшье, эб найрамдалшье хэрэггүй» гэhэн троцкистнарай уряае шэнэ эрхэ байдалда баhа дахяад дабтаhанhаа ондоо юуншье бэшэл.

Үгышье hаа капитализмтай экономическа мүрысөө хэхэ ябадалда эсэргүүгээр КПК-гай ЦК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй эдэбхитэйгээр тэмсэдэгынь абаад үзэгты. Энэмнай шэнээр табигдаhан асуудал гээшэ аал? Үгы даа, амгалан ёhоной ажахын байгуулалта эрхилхэhээ арсажа, «революционно дай» хэхэ, гартаа буу зэбсэг барижа дэлхэйн революциие «урагшань ябуулха» гэhэн Троцкиин хуушанай хараа бодолые дабтаhан ушар мүн.

«Перманентнэ революци тухай» троцкистнарай hургаалай бодото удхынь эгээл иимэ байhаниинь мэдээжэ. Энэ асуудалаар троцкизмтай хэhэн тэмсэл түүхэтэ удха шанартай байhан юм. Дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын социализмын ороной хуби заяан, бүхы дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй хуби заяан тэрэ тэмсэлэй хайшан гэжэ дүүрэhэнhээ дулдыдаха байгаа. Тэрэ хараа шугамые манай партиин hайшаан дэмжээ гээшэ hаа эгээ юун болохо байгааб? Дэлхэйн империализмын урда оройдоол гар нюсэгэн байжа, хэрбээ хэн нэгэнэй буу зэбсэгээр добтолоо hаа даншье бэлээр амандань орохо бэлэйлди.

Мүнөө үедэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэд бодото дээрээ баhал тэрэ асуудалаар арсалдаа хэхые баадхажа байнад. Нэгэн гэбэл «революционно» авантюра хэжэ орохо, үгы hаа дэлхэйн социализмын системын экономическа болон политическэ хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, капиталис оронуудта революционно хүдэлөөе улам хүгжөөхэ, арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлые үргэдхэхэ тухай ленинскэ хараа бодолые баримталха ушартай болоно. Тиихэ зуураа, революци гээшэ тус тус орон доторхи ангиин зүрилдөөнүүдэй улам хурсадаhанай аша үрэ мүн гэhэн Ленинэй заабариие хүсэд дүүрэнээр хараада абаха шухала.

Социалис оронуудай «буржуазна болон хубилха» аюул тухай хитадуудай хараа бодолынь троцкизмтай тэдээнэй түрэл дүтэ байhыень баhал эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Энэ бузагай хардалгада харюу болгон бидэнэр иигэжэ хэлэхэ байнабди — энэтнай шэнэ юумэн бэшэл, манай парти энээн тухайтнай үни хада дуулаа hэн. Энэ хадаа СССР «термидорианска» гүрэн болон «хубилжа байна» гэhэн троцкистнарай бузагай муухай хардалгые шэнэ эрхэ байдалда дабтаhан ушар мүн.

Революцида болон социалис байгуулалтада хүсэ хэрэглэхэ ябадалые ехэ үүргэтэй болгохо тухай хитадуудай баримталдаг хараа бодолдо троцкизмын нэгэн шухала шэнжэ шанарые баhал харана бэшэ аалли? КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй хараа бодолые мүнөө үеын троцкизмын «номнолтой» мүн лэ зэргэлүүлжэ харыт. Ази, Африка болон Латиин Америкын районууд «дэлхэйн революциин hалхи шуурганай нэрьехэ гол газар» мүн гэhэн хитадуудай хараа бодол шэнэ, hонирхолтой зүйл гэжэ хэн нэгэн магад hанана ха гү? Үгы ааб даа, энэмнай мүнөө үеын троцкизмын нэгэн шухала хараа бодолые тэрэ зандань тошхуу дабтаhан ушар мүн. IV (троцкистска) гэжэ нэрлэгдэдэг Интернационалай шиидхэбэринүүд дотор иигэжэ уншанабди: «...1919—1923 онуудай, 1943—1948 онуудай хоёр ехэ революционно долгинуудай, мүн 1934—1937 онуудай нэгэ бага hула долгиной удаа дараалан диилдэhэнэй эсэстэ дэлхэйн революциин гол газарынь саг зуура колониальна оронууд худар шэлжэн ошоhон байна».

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй политическэ сэсэрхэлгынь эшэ үндэhэн эгээл энэл даа!

Мүнөө үеын троцкистнарай башэhэн зүйлнүүд дотор бусад ондоошье «хэтэрхэй» революционно үгэ хүүрнүүд яhала бии. Эдэ бүгэдэнь тэрэ зандаа шахуугаар хитадай хэблэлдэ толилогдожо, «революционно ёhо гуримууд» гэhэн нэрэтэйгээр олондо тараагдана. Ондо ондоо социальна байгуулгатай гүрэнүүдэй эбтэйгээр зэргэ оршон байха гээшэ «оройдоо болошогүй байхаhаа гадуур, бүхы оронуудай хүдэлмэришэн ангида хоро хүргэнэ», яахадааб гэхэдэ, тэрэ хадаа «капитализмын хүсэ шадалые бэхижүүлжэ, социализмые hуларуулна» гэжэ троцкис номнолшод хаахирнад. «Капитализмын бэлэдхэжэ байгаа атомна дайнай хойшолонгуудые хэн айнгүйгөөр угтахаар бэлэн байнаб» имагтал тэрэниие ёhото революционер гэжэ тоолохо хэрэгтэй гэхэ мэтээр тэдэнэр хубхай hайрхуугаар мэдүүлнэд.

Мүнөөнэй троцкизмын удамаршад КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаха зуураа иигэжэ хэлэнэд (Латиин Америкэдэхи троцкизмын хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Посадас нёдондо жэлэй июльдэ баhал иигэжэ хэлэhэн юм): «хитад нүхэдүүд, революционно соглолнууд болгон таанарай дэбжүүлдэг бүхы асуудалнууд гансал өөhэдынтнай теоретическэ болон политическэ хүдэлмэриин аша үрэ мүн гэжэ тоолохо шадахагүй байнат. Эдэтнай IV Интернационалай хэhэн тобшололнууд ха юм». Мүнөө болоод байхада тэдэнэй иигэжэ баталаашаншье гайхалгүй ха юм.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө үедэ иимэ политическэ хараа бодол баримталжа байхадань троцкистнар өөhэдынгөө үни хада унтаржа hүнэhэн хүдэлөөе амидыруулха бэшэ аа гүбди гэжэ хэнhээшье нюунгүйгөөр найданад. Энэнь тушаан болоhон хэрэг бэшэл. «Хитадай Компартиин баримталдаг политическэ хараа бодол энээнэй урда тээ троцкизмда хэзээдэшье байгаагүй айхабтар ехэ хэрэг ажал хэхэ арга боломжонуудые нээжэ үгэнэл»,— гэжэ тэдэнэй «Интернационалай» зургаадахи конгрессэй «манифест» гэдэг дотор хэлэгдэнэ.

Эдэ бүгэдые оройдоошье обёороогүй байhан хэбэртэйгээр Хитадай хүтэлбэрилэгшэд бэеэ харуулхые оролдоно. Тухайлхада, тэдэнэр иигэжэ hанаашалаа ёhотой: «мүнөөнэй троцкизм балай үргэнөөр дэлгэрээгүй шэглэл ха юм даа, бага зэргэ «хитадлиг шэнжэтэй болгон хубилгаад» тэдэнэй үзэл бодолыень хэрэглэхэдэ яаха hэм». Зүгөөр нюу нюуhаар байтарынь нугарhаарнь гаралаг ха юм даа! Өөhэдынгөө номнол hургаалай бодото эшэ үндэhые Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй тодорхойлон зааха дурагүйшье байгаа hаа, хуушанай болон мүнөө үеын троцкистнарай үзэл бодолтой тэдээнэйнь бүримүhэн тулалдаг байhые далдалха нюухын аргагүй.

Коммунистическэ хүдэлөөндэ элдэбын можонууд болон бүлэглэлнүүд байха hэн гэжэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэд троцкистнартал адли эрилтэ табинад. Тэдэнэр баhал энэ хүдэлөөн дотор hүйдхэлэй ажал ябуулгые мүн лэ тиимэ аргаар ябуулна. КПСС-эй, Франциин, Италиин, США-гай, Индиин болон бусад оронуудай Компартинуудай хүтэлбэрилэгшэд тушаа Хитадай номнолшодой элдэб бузагай муухай хардалга хэжэ байhаарнь харахада баhал үнөөхи троцкистнарай танил болоhон «арга дүршэлтэй» дайралдана бэшэ аалли? Хүдэлмэришэн ангиин суута вождьнорые хайшан гэжэл харата муухайгаар хардахамнай ааб гэжэ троцкистнар үдэрэй hанаан, hүниин зүүдэн болодог байгаа ха юм.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ аашa гаргажа байхадань мүнөө үеын троцкистнар баярлажа хүхижэ байhанаа нюунагүй. КПСС-эй, мүн тэрэшэлэн индийскэ, американска, французска, итальянска болон бусад Компартинуудай урдаhаа хэhэн тэмсэлдэтнай «дэмжэлгэ үзүүлхэбди» гэжэ нёдондо жэлэй июлиин hүүлээр Парижда тунхаглагдаhан мэдүүлгэ дотороо троцкистска «Интернационалай» нэгэдэмэл секретариат Хитадай хүтэлбэрилэгшэдые найдуулаа бэлэй. 1963 оной зун зарлагдаhан энэ «Интернационалай» гүйсэдком тусхай тогтоол гаргажа, «хитадуудтай нэгэдэжэ, IV Интернационал болон хитад нүхэдүүдэй хоорондо нэгэн ниитэ фронт бии болгохын хойноhоо тэмсэхэ гэhэн түүхэтэ зорилгые» hайшаагаа.

Эдэ баримтанууд ехэ юумэ элирхэйлнэ ха юм. КПСС-эй болон дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй урдаhаа зүрилдэн тэмсэhэн КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд марксизм-ленинизмын хорото муухай дайсад болохо троцкистнартай улам бүри үгээ ойлголсодог боложо байнал.

Хитадай Компартида жэжэ буржуазна нүлөөнэй үзүүлжэ болохо аюулые энээнэй урда тээ Хитадай хүтэлбэрилэгшэд өөhэдөө хаража байhан юм гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. «Манай парти энэ үргэн ехэ олониитын бүлэглэлөөр гансашье газаа тээhээ хүреэлэгдэнхэй бэшэ юм,— гээд, жэшээлхэдэ, Мао Цзе-дун хэлэhэн юм,—харин жэжэ буржуазиhаа гараhан хүнүүд парти доторнайшье диилэнхи олонхинь болоно... Элдэб янзын жэжэ буржуазна үзэл бодол манай партида ходол нүлөөлжэ байдаг» (Мао-Цзе-дун, том 4, нюур 386-387). «Зүүн, баруун тээшээ шарбан гүйбаха ябадалда, зүүнэй тала бариhан революционно үгэ болон уряануудта, зонhоо таhаран амяарлалгада болон авантюризмда манай КПК дотор жэжэ буржуазна хараа бодол үзэглэн гарана» гэжэ баhал ондоо тээ тэрэ хэлэhэн байдаг.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэд эгээ тиихэдэ яhала зүбөөр бэшэhэн байгаал даа! Зүгөөр мүнөө үедэ жэжэ буржуазна үзэл бодолой гаргажа болохо аюул тухай тэдэнэр хэлэхэеэ болишонхой. Өөhэдынь үзэл бодолдо, өөhэдынь политическэ хараа шугамда, өөhэдынь ажал-ябуулгын арга …шэлдэ жэжэ буржуазна нүлөөнэй түрин диилээд байхадань тэдэнэр …гай болоо бэшэ аал?

Тиихэ зуураа, хаанта Россидал адли, мүн Хитадташье пролетариат бага хүн зониинь орон соогоо тоогоодоо айхабтар бүлюу олонхинь болоно ха юм. Ушар иимэhээ хүдэлмэришэн ангиин зэргэнүүдтэ жэжэ буржуазна үзэл бодол шурган ороно аа гү гэжэ коммунистнар илангаяа hэргэг хёрхоор хараха зэргэтэй байгаа бшуу. Манай парти Ленинэй хүтэлбэри доро энэ зорилгоёо дүүргэжэ шадаhан юм. Тиимэhээ түрүүшын алхамуудhаа эхилээд, тэрэ хадаа пролетариадай ангиин тэмсэлэй hайн хүмүүжэл абаhан, ехэ промышленностьтай нягта холбоотой хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы парти болоhон байгаа бшуу. Тиихэтэй хамта, Ленин, большевигүүд бүхы уласхоорондын пролетариадай хүдэлөөнэй дүй дүршэлдэ түшэглэжэ, Маркс, Энгельсын научна социализмын үзэл сурталые болон гол ёhо журамуудые эрид шууд хүтэлбэри болгоhон юм, энэнь шиидхэхы шухала удха шанартай байгаа бэлэй.

Жэжэ буржуазна нүлөөнэй түрилтэдэ эрид шууд эсэргүүсэжэ, пролетариадай социализмын хараа шугамые хамгаалха гэхэдээ, Хитадай Компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй марксистско-ленинскэ хатуужалынь дуталдаhан хэбэртэй. Тэдэнэй ябуулдаг дотоодыншье, гадаадыншье политикада жэжэ буржуазна үзэл бодолой айхабтар ехээр нүлөөлhэн ушар баримтые гансахан лэ энээгээр тайлбарилжа болоно.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй ябуудаг дотоодын политикын асуудалнуудые бидэнэр дайраха хүсэлтэй бэшэ hэмди. Зүгөөр уласхоорондын харилсаа хэрэгүүдтэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталдаг аюултай hүйдхэлтэй хараа шугамынь дотоодынгоо политикын талаар тэдэнэй гаргаhан алдуунуудтай таhаршагүй холбоотой, тиимэhээ энээн тухайнь хэлэхэ баатай болонобди.

«Эрид дабшалта» гэдэг политикынь, мүн тэрэшэлэн арадай коммунануудай ямар үрэ дүн үгэhыень бүхы оронуудай марксистнар-ленинецүүд мүнөө мэдэхэ болонхой. Олониитын хүгжэлтын шухала шатануудые «алад харайжа гараха» гэhэн «зүүнэй тала баримталhан». hэдэлгэнүүдые энэ политика доторнь харангүй байхын аргагүй.

Революциин илаhанай hүүлээр демократиин болон социалис ёhоной шэнэдхэн хубилалтануудые үнгэргэхэ талаар Хитадай коммунистнарай олоhон дүй дүршэлые манай парти хододоо сэгнэдэг hэн. 1949 онhоо эхилээд 1957 он хүрэтэр үнгэрhэн энэ хугасаа соо Хитадай Компарти үнэн зүб хараа шугам баримталха зуураа, бусад социалис оронуудай дүй дүршэлые хэрэглэжэ, тэдэнэй үзүүлhэн туhаламжада түшэглэн, өөhэдынгөө ороной экономикодо болон социально-политическэ хүгжэлтэдэ ехэ ехэ амжалтануудые туйлаа бэлэй. Энээндэнь манай совет хүнүүд үнэн сэдьхэлhээ баясадаг байгаа.

Харин 1958 ондо энэ хараа шугамынь гэнтэ дахяад шэнээр хаража үзэгдөөд, «гурбан улаан тугай — генеральна хараа шугамай, эрид дабшалтын болон арадай коммунанууд» гэдэгэй уряагаар hэлгүүлэгдэшэhэн юм. Тэд 1956 ондо гурбан табан жэлhээ үлүүтэй саг соо дүүргэгдэхээр хараалжа табигдаhан түсэбые Хитадай хүтэлбэрилэгшэд хэдыхэн жэлэй хугасаада гүйсэдхэхэбди гэhэн шиидхэбэри абаба. Табан жэл соо (1958—1962 онуудта) промышленностиин валовой продукциие 6,5 дахин (дунда зэргээрээ нэгэ жэл соо 45 процентээр ургуулжа!), хүдөө ажахын валовой продукциие—2,5 дахин (дунда зэргээрээ нэгэ жэл соо 20 процентээр ургуулжа!) ехэдхэхэ гэжэ шиидхэгдээ hэн.

Энэ түсэбүүд экономическа талаараа ямаршье үндэhэгүйгөөр, оронойнгоо бодото арга боломжые хараада абангүйгөөр зохёогдоhон байгаа. Хүдөө нютагуудта эмхидхэгдэhэн арадай коммунанууд гурба-дүрбэн жэл соо гү, али таба-зургаан жэл соо «коммунизмда хүрэтэр эрид дабшалта» хангаха үүргэтэй бэлэй.

Эдэ туршалгануудай ямар үрэ дүн үгэhэниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. КНР-эй экономико хэдэн жэлээр хойшоо хаягдашаhан юм. «Гурбан улаан тугайнь» хараа шугамhаа боложо, бүхы арадайнь ажахы элитэ ехээр hандаралда ороhон, индустриализациин ябаса ехээр аалидаhан, арад зоной ажабайдал доошоо ороhон байгаа.

Иигэжэ хэлэхэдээ бидэнэр Хитадай коммунистнарай урагшагүйдэhэн ябадалда баясана хүхинэ бэшэбди. Харин өөhэдтэйнь адляар, аха дүү хитад арадай иимэ бэрхэшээлдэ ороод байхадань бидэнэршье баhал гэмшэнэбди. Эдэ баримтануудтухай юундэ хэлэнэбибди гэхэдэ, социализм байгуулгын шалгагдамал ленинскэ ёhо гуримуудhаа хадуурхада ямар аюул тохёолдоноб гэжэ гансахан лэ харуулхын тула дурданабди.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө үеын хараа бодолой эшэ үндэhые шэнжэлээд байхада, далда нюуса бэшээр үндэhэнэй үзэл баримталха, ехэ яhатанай хэрзэгы дээрэлхүү эрмэлзэлгэ гаргаха ябадалай улам бүри ехэ боложо байhыень обёоронгүй байха ёhогүй. Эдэ бүгэдэнь КПК-гай урадидагшадай гадаадын политическэ ажал ябуулгада илангаяа эли тодоор харагдана. Шууяа ехэтэй «революционаризмтай» зэргэлээд бузагай нэтэрүүгээр үндэhэнэй үзэл баримталха ябадалай хамта дайралдаhан ушарнууд түүхэдэ нэгэтэ бэшэ үзэгдэдэг байгаа. Жэжэ үмсын ажалтаниие бии болгодог эгээл тэрэ социально-экономическа эрхэ байдал дээрэhээ дулдыдажа, «жэжэ буржуазна тон гүнзэгы ухаан мэдэрэлнүүдтэй нэгэн, тодорхойлон хэлэхэдэ, үндэhэнэй талаар гансал хара амияа хараха ябадал, үндэhэнэй талаар даншье hаа хизаарлагданги байха ябадал» тиимэ бэлээр hалажа үгэдэггүй, айхабтар тогтууритай юм» гэжэ Ленин нэгэтэ бэшэ заадаг hэн (том 31, нюур 128).

Үндэhэнэй үзэл гаргаха ябадал Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хамаг бүхы политикада улам бүри шиидхэхы hуури эзэлжэ, тэдэнэй хэрэг ажалда эршэ зориг оруулдаг гол hудаhань боложо байна гэжэ тодорхой баримтанууд харуулна. Энэнь «эрид дабшалтын» соносхогдоhоной hүүлдэ элеэр харагдаа hэн. Тэрэ хэмжээ ябуулга хадаа бүхы социалис оронуудые «нэгэ харайлгаар» ахижа гараад, дэлхэйн социализмын системэдэ шиидхэхы hуури эзэлхые hэдэхэ зорилготойгоор хараалагдаhан юм.

Саашадаа тимэрхүү hанаашалганууд улам бүри ехэл боложо байгаа hэн. Хилэ шадар болоhон арсалдаантай дашарамдуулан, үндэhэ яhанай хёорооe зорюута hүжэрөөлгэ, Карибска далайн оршондо тохёолдоhон түгшүүрилэй үедэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталhан хараа шугам, ядерна асуудалаар Хитадай правительствын hанамжа гэхэ мэтэшэлэн тэдэнэй хэжэ байгаа хэрэг ябуулгануудта үндэhэ яhанай үзэл элеэр гараhан байха юм.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэhэн үгэ хэрэг ажал хоёрой бэе бэеhээ холо илгаатай байhыень эдэшье, мүн бусадшье баримтанууд элирхэйлэн харуулна. «Зүүнэй үзэлтэй» үгэ хүүрнүүд болон элдэб үршөөл дурадхалнуудынь түбхын түрүүндэ «газаа тээшэнь ябуулха», бусад оронуудай Компартинуудта баадхахаар зорюулагданхай гэжэ бүришье hаа тодоржо үгэнэл. Уласхоорондын хэрэгүүдтэ бодото алхам хэхэ тухай хөөрэлдөөнэй болоходо империализмын урдаhаа эсэргүүсэн революционно тэмсэл ябуулха хараа бодолые КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд өөhэдөө баримталнагүй. Империализмтай хэгдэхэ бүхы тэмсэлые Хитадай номнолшод мүнөө үедэ гансахан лэ США-гай урдаhаа шэглүүлжэ, тэрэнэй ханинарые — Японой, Баруун Германиин, Франциин империалистнарые оролсуулдаггүй байhан ушарынь ехэтэ гайхан hэжэглэмээр. «Мүнөөнэй ревизионизм» гэдэгтэй тэмсэхын тула тэдэнэр эдэ оронуудай монополистическэ бүлэгөөрхидэй дундаhаа өөhэдтөө хани нүхэдые бэдэржэ байгаагүй юм аа гү?

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй дэбжүүлhэн «хоёрой хоорондохи газар дайда» гэдэг тухай хараа бодолынь бүришье hаа hэжэг түрүүлмээр байна. Эгээ тиимэ газар дайдань гэхэдэ, американска империализмын хөөмэгшэдэ ороhон Баруун Германи, Англи, Франци, Япон гэхэ зэргын оронууд болоно. Иигээд ерэхэдээрээ Англиин, Франциин, Японой болон илангаяа Баруун Германиин империалистнарые сагааруулан гоёожо, ээрхэг түримхэй арьяатан шэнжыень халхалжа, социалис оронуудай арадуудта, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ, бүгэдэ ниитын эб найрамдалда тэдэнэй ямар ехэ аюултай байhыень Хитадай хүтэлбэрилэгшэд далдална ха юм. Эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ Баруун Германиин империалистнарай зүгhөө онсо ехэ аюул тохёолдуулагдажа байhан тухайнь 1960 оной Мэдүүлгэ дотор тусхай тэмдэглэгдээ бэлэй. Тиимэhээ тэдэнэй ээрхэг шунахай hанаашалгануудай урдаhаа хэдэг тэмсэлээ улам шангадхаха зорилго коммунис партинуудай үмэнэ табигдаhан байгаа. Энэ империалис арьяатанай хэды шэнээн аюултай байhыень совет арад өөрынгөө үнгэрhэн дүй дүршэл дээрэhээ мэдэнэл. ФРГ-гэй империализм мүнөө үедэ США-гай империализмын юрын зарса туhалагшань бэшэ болонхой. Бүхы гитлеровскэ Германиин хүсэ шадалhаа холо үлүү гараhан мундуу ехэ экономическа арга боломжодоо түшэглэhэн Баруун Германиин империализм сэрэгэй айхабтар ехэ хүсэ бии болгонхой, тиихэ зуураа НАТО-до улам бүри шиидхэхы hуури эзэлжэ байна.

Англиин, Франциин болон Японой империализм баhал бага бэшэ аюул тохёолдуулна. Наада захынь абажа харахада, Кипртэ, Зүүн Африкада, Габондо, Зүүн-Урда Азида hаяхан боложо үнгэрhэн событинуудай жэшээ дээрэhээ энэнь харагдана. Национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дарахын тула Англиин, Франциин империалистнар буу зэбсэг хэрэглэхээр забдажа байна ха юм.

Эгээн хүсэ ехэтэй уласхоорондын мүлжэгшэ ба жандарм болоогшо американска империализмын урдаhаа эрид шууд тэмсэхын ‹хажуугаар империализмда эсэргүү жагсадаг бүхы хүсэнүүд Англиин, Франциин, Баруун Германиин болон Японой империализмын ээрхэг түримхэй, хархис шунахай hанаашалгануудтайнь тэмсэхэ зорилго табиха ёhотой гэжэ КПСС тоолоно. «Хоёрой хоорондохи газар дайда» тухай хитадуудай гаргаhан үзэл бодол үнэн дээрээ Англиин, Франциин, Баруун Германиин болон Японой империалистнарые сагааруулжа, тэдээндэ аша туhа хүргэнэ.

Империалис оронуудай засаг баригша бүлэгөөрхид Хитадай политикын нюусые «зүбөөр таагаа» гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй дэлгээдэг «революционно үгэ хүүрнүүд» империализмын урдаhаа оройдоошье шэглүүлэгдэнэгүй гэжэ тэдэнэр ойлгонхой. КПСС-эй болон дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй урдаhаа тэдэнэй хэжэ байгаа галзуу шанга тэмсэлые эдэ үгэ хүүрнүүлынь үнэн дээрээ далдалжа, империалистнарта ямаршье хоро хүргэхэгүй гэhэн зорилготой. Ушар иимэhээ томо томо капиталис гүрэнүүд Хитад тушаа ябуулдаг өөhэдынгөө политикые мүнөө үедэ эрид хубилгажа эхилэнхэй.

Бидэнэр, мүн тэрэшэлэн, дэлхэйн бүхы марксистнар-ленинецүүд эдэ ябуулгануудынь ажаглан хараха зуураа, өөрынгөө агууехэ орониие Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хэды шэнээн аюултай зам руу татан оруулжа байhандань ехээр hанаата болоhоноо нюунагүйбди. Хитадай хүтэлбэрилэгшэд өөhэдынгөө алдуутай буруу, антиленинскэ хараа шугам баримталан ябахадаа, империализмын хархис шунахай этэгээдүүдээр үгэсэжэ магад бшуу. Ядерна зэбсэг туршалан туршалтые хорихо тухай Московско-хэлсээндэ гар табихаяа КНР-эй правительствын арсаhантай дашарамдуулан, эгээл тиимэ ушар тохёолдоо hэмнай.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулжа байгаа үндэhэнэй үзэл баримталhан хараа шугамынь аха дүү хитад арадай үнэхөөр национальна үг зорилготойнь огто ямаршье холбоогүй Хитадай арадуудай үнэн сэхэ ханинарынь эгээн түрүүшээр социалис оронуудай арадууд байха зэргэтэйл. Хитадай арадууд дэлхэйн социализмын системые улам бэхижүүлхые, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдтэй нягта холбоо барисаа тогтоохые юунhээшье үлүүгээр хүсэнэ. Иигээд байгаал hаань арадай Хитад социализмын замаар хурдан түргэнөөр хүтжэхэ бшуу.

Нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэхэ ябадал гаргаhанай эсэстэ Хитадай Компартида болон орон доторнь ямар эрхэ байдалай тохёолдоhые хаража үзэнгүйгөөр дотоодыншье, уласхоорондыншье асуудалнуудаар КПК-гай ЦК-гай баримталдаг мүнөөнэй хараа бодолые ойлгохын аргагүй. Мао Цзэ-дунда hүгэдэн шүтэдэг ушар Хитадай Компартиин бүхы ажал ябуулгада улам бүри харша нүлөө үзүүлжэ байhыень дурдангүй орхихоор бэшэл.

Мао Цзэ-дунай hургаалынь «марксизмын-ленинизмын эгээн дээдэ түйлалта» мүн, манай саг үе — «Мао Цзэ-дунай саг үе» гээшэ гэжэ байгаад Хитадай номнолшод хэдэн олон жэл соо хүн бүхэндэ ойлгуулхые үсэд нэтэрүүгээр оролдожо байнал. Мүнөө саг үеын түүхэтэ ехэ зорилгонуудые Мао Цзэ-дун ори гансаараа согсолон тодорхойлно гэжэ тэдэнэр баталнад. Мао Цзэ-дунай баримталдаг хараа бодол манай саг үеын марксизм-ленинизм гээшэ, «социалис революциин болон социализм, коммунизм байгуулгын научна үзэл сурталь» гээшэ гэhэн хэбэртэйгээр Хитадай номнолшод харуулхые hэдэнэ.

Мао Цзэ-дунда hүгэдэн шүтэхэ ябадалые бүхы дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөндэ дэлгэрүүлхэ гэжэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй оролдожо байhаниинь мүнөө тон эли болонхой. Урдань Сталин ямар байгаа hэм, тэрээн шэнгеэр КПК-гай хүтэлбэрилэгшэ бурхан тэнгэридэл адли бусад марксистско-ленинскэ партинуудай дээдэ таань дэгдэн гараад, тэдэнэй политикын болон хэрэг ажалай бүхы асуудалнуудые өөрынгөө дураар шиидхэжэ байха hэн гэжэ хүсэнэд ха юм. Нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэхэ ябадалые бэелүүлжэ, номножо байhан ушарhаа Хитадай хүтэлбэрилэгшэд бусадые зонхилхо hэмди гэhэн hанаашалгатай болонхой.

Зүгөөр түүхэ гээшэ баhа дахяад дабтагдадаггүй ха юм. Энээнэй урда тээ гасаланта хойшолонтойгоор дүүрэhэн юумэн хоёрдохёо тэрэ хэбээрээ ерэхэгүй, харин дорой хуурмагынь даншье hаа элеэр гарахал. Марксизм-ленинизмын hургаалда айхабтар харша нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэдэг байhан ушарые коммунис хүдэлөөн дахяад хэзээдэшье еруулхэгүй гэжэ КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд мэдэхэ зэргэтэй байгаа. Урдань тиимэ эрхэ байдалай үедэ хэды ехэ гашуудал хохидол ушаруулагдаа гээшэб. Нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэдэг ябадал коммунис хүдэлөөндэ огто таарахагүйл. **(Альга ташалга).**

Манай партида тохёолдоhон марксизм-ленинизмдэ айхабтар харша энэ үзэгдэлые КПСС-эй хоридохи съезд үндэhөөрнь hалгаажа хаяа. Тиихэ зуураа, нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэдэг үедэ байhан ёhо гуримуудай саашадаа хэзээдэшье дабтагдахагүйн тула зохихо эрхэ байдал бии болгоо. **(Альга ташалга).**

Партийна болон гүрэнэй ажабайдалай ленинскэ ёhо гуримуудые манай парти бүхыдэнь hэргээгээд, социалис демократиин ёhо гуримуудые дэлгэрүүлжэ, улам саашань хүгжөөгөө. КПСС-эй XX съездын гаргаhан шиидхэбэри Московско зүблөөнүүдэй абаhан Декларации болон Мэдүүлгэ дотор бүримүhэн дэмжэгдээ. Нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэхэ ябадалтай тэмсэhэн ушарые буруушаан шүүмжэлхэ гээшэ коммунистическэ хүдэлөөнэй хамтаараа хэлсэжэ баталhан хараа шугамhаа арсаhан хэрэг байhаниинь ойлгосотой. Энэ хадаа марксизм-ленинизмдэ болон социалис байгуулалтада айхабтар харша, алдуутай буруу харгы руу зорюута хадуурулhан ушар болоно.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэд эгээл тиимэ аашa зан гаргана ха юм. Тэдэнэр Сталинда hүгэдэн шүтэхэ ябадалые аршалан хамгаалагшадай үүргые ханhаашье нюунгүйгөөр бэе дээрээ даажа абаад, тэрээндэ эсэргүү тэмсэхэ гээшэ «марксизм-ленинизмые буруушааhан», «пролетариадай диктатурые муудхаhан» ябадал гээшэ гэжэ соносхоо.

Тиихэ зуура, нэгэ хүндэ hүгэдэн шүтэдэг ушар демократиин дээдэ шата — ажалша ниитын демократи мүн байhан пролетариадай диктатурын шухала талануудые хазагайруулха ябадалда хүргэнэ ха юм. Ленинэй амиды мэндэ байхада партийна болон гүрэнэй ажабайдалай демократическэ ёhо гуримууд, социалис хуули ёhо нарин шангаар сахигдадаг бэлэй. Партида эсэргүү бүлэгүүд болон шэглэлнүүдэй урдаhаа тэмсэл ябуулхадаа, тэрэ партийна олониитэдэ түшэглэжэ, партийна арга зэбсэгээр нүлөөлдэг батаа. Сталинда hүгэдэн шүтэдэг байhан үедэ ондоо арга хэрэглэгдэдэг hэн — өөрынь хараа бодолые зүбшөөнэгүй гэжэ hэжэглүүлhэн партиин ажал ябуулагшад хайра гамгүйгөөр хюдагдадаг байгаа. Зүгөөр оппозициин урдаhаа хэгдэhэн тэмсэлэй дүүрэhэн хойно социализмын илан мандаhанай hүүлээр шалгагдамал, партиин болон гүрэнэй ха-

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

НҮХЭР М. А. СУСЛОВАЙ ЭЛИДХЭЛ

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1, 2, 3-дахи нюурнуудта)

ргатэ үнэн сэдьхэлһээ шүтэнги хүнүүдые олзорнь хэлээлгэ хардалга болоһон юм. Дайсадые һүнөөн сохихо гэжэ бии болгодоһон пролетариадай диктатурын дайшалха хурса һэлмые коммунис партиин болон социалис гүрэнэй ажал ябуулгашадай урдаһаа Сталин сэхэ далайгаа бэлэй.

Харах» янзада, Сталинай ажал ябуулгын энэ талаень Хитадай хүтэлбэрилэгшэд ехэтэ һайшааһан хэбэртэй: тиимэл хадаа тэрэнэй хүтэлбэрилгын хазагай буруу арга дүршэлые пролетариадай диктатурые адлидхана ха юм. Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэдэг байһан үедэ Сталинэй хүүли засагаа хэтэрүүлһэн тухай олон тоото баримтанууд бүгэдэндэ мэдээжэ болоһоншье һаа, хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудаар Ленинэй үгэһэн захяа заабарине Сталинай хазагайруулһаншье һаа, Хитадай хүтэлбэрилэгшэд «Ленинэй хэрэгые агуу ехэ үргэлжэлүүлэгшэ» гэжэ Сталиниие магтан хаируулжа, үндэр шэрээдэ үргэжэ һуулгахые оролдоно. Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ ябадалые бүхы хүнүүдые хэдэн олоорнь хюдаһан тухай Хитадай хүтэлбэрилэгшэд бага зэргын «хазагайрулга» гаргагдаһан хэбэртэйгээр хэлэдэг, бэшэдэг байна.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталһан иимэ хараа шугамынь арад зоной ямаршье ашагтуһа хүргэхэгүй. Тэрэн доторнь марксистнар, ленинецүүдэй бэшэ, харин хара хүсөөрөө баадхан дараха ябадалда түшэглэдэг хүнүүдэй үзэл бодол, ааша зан харагдана ха юм. Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэдэг байһан үеын хүшэр хүндэ хойшолонгуудые бэе дээрээ даажа гараһан совет коммунистнарһаа, хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигентнэрһээ Хитадай хүтэлбэрилэгшэд һураад туршахагүй яанаб. Сталинай гаргаһан элдэб олон хазагайруулга, алдуунуудые сагааруулжа, нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэдэг байһан үеын ёһо гуримуудые һэргээхэ һэдэлгыень тэдэнэр ямараар угтагша ааб. «Хэзээдэшье бусаалгахагүйбди!» гэһэн нэгэл харюу Хитадай хүтэлбэрилэгшэд абаха бшуу. **(Удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).**

Молотов, Каганович, Маленков гэгшэдэй партида эсэргүү бүлэглэлые манай парти бута сохёо. Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэдэг ябадалые үгы болгохо гэхэдэ тэдэнэр бага бэшэ эсэргүүсэлтэ хэдэг байгаа. Яахадааб гэхэдэ, Сталинтай хамта ороноо хүтэлбэрилжэ байха үедөө тэрэ бүлэглэлэй зарим нэгэн гэшүүд гэм зэмэгүй хүнүүдые хэдэн олоорнь хэлмэлэдэхэ ябадалда оролсолсон байгаа бшуу.

Коммунис партиин болон совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшадые Сталинай болоод хожомынь элирүүлэгдэһэн партида харша бүлэглэлэй гэшүүдэй хайшан гэжэ хюдаһан тухай баримтанууд үнинэй мэдээжэ болонхой. Үшөө тэрэнэй багадаад, «арадай дайсадай һамгадые № 4 список» гэдэгэй үндэһөөр нэгэтэ ажал-ябуулагшадай һамгадыень саазалан алаха тухай захирсан Молотов Сталинтай хамта үгэһөн байгаа гэжэ элирүүлэгдээ. Тэрэ списогтэнь В. А. Дыбенко-Седякина, Е. С. Косиор, А. И. Чубарь, Е. Е. Эйхе-Рубцова болон бусад оруулагдаһан юм. Олохон ушарнуудта Молотов «шапкаа дүтүүгүй һүзэг ехэтэй католик» байһые ехэтэ оролдоо байгаа. Хэлмэгдэһэн хүдэлмэришэдэй ехэ бүлэг һамгадые удаан болзороор түрмэдэ һуулгахаза захирал үгэһөн байгаа. Хэдэн нэгэ фамилиин сэхэ хойно Молотов «ХДХ», ондоогоор хэлэхэдэ, хэлэлтын дээдэ хэмжээн гэжэ бэшэжэрхиһэн байгаа.

Эгээл иимэ зэбүүрхэмэ бузагай гэрэм журамуудые дахяад һэргээхэ хойноһоо Хитадай хүтэлбэрилэгшэд бүхы шадалаараа оролдоно бэшэ аал? Манай партиин зэргэнүүдһээ хаюулһан хүнүүдые эгээл тиимэ тэдэнэр үршөөнэ хайралха гэшэ алтай?

Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ тухай асуудалаар Хитадай хүтэлбэрилэгшэд уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй үгэһэн сэгнэлтэ, заабаринуудһаа арсахаһаа гадуур, урдань өөһэдынгөөшье хэһэн мэдүүлгэнүүдһээ арсанхай.

1956, 1957 онуудта Мао Цзэ-дунай болон Лю Шао-циин хэлэһэн үгэнүүд дотор, КПК-гай ЦК-гай Политбюрогоор һайшаан дурадхагдаһан пролетариадай диктатурын түүхэтэ дүй дүршэл тухай статьянууд соогуур нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ ябадалые орхихо талаар КПСС-эй хэмжээ абажа байһан ябуулгануудта үндэр сэгнэлтэ үгтэһэниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. 1957 ондо болоһон коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөн дээрэ Мао Цзэ-дун нигэжэ хэлээ һэн: «Сталинай наһа бараһанһаа хойшо үнгэрһэн һүүлэй 4-5 жэлнүүдтэ Советскэ Союзай дотоодыншье, гадаадыншье эрхэ байдал элитэ ехээр һайжаранхай. Нүхэр Хрущевой баримталһан хараа шугам үнэн зүб болоно, харин тэрэнэй урдаһаа эсэргүүсэхэ гээшэ алдуутай эндүүтэй байха юм гэжэ эдэ бүгэдэ гэршэлнэ». КПСС-эй XX с'ездын баримталһан хараа шугамай урдаһаа имагтал «бүхы дэлхэйн хархис этэгээдүүд» тэмсэхэ байна гэжэ тиихэ үедэ Хитадай ажал ябуулгашад үнэн зүбөөр хэлэдэг һэн.

Мүнөө болоод байхада өөһэдынгөө политическэ аша туһые харалсаһан Хитадай хүтэлбэрилэгшэд нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ ябадалые хамгаалжа оронхой. Тэдэнэр Сталинай гаргаһан хазагайруулга, алдуунуудые эгээн түрүүшээр юундэ хамгаалнаб гэхэдэ, өөһэдөө Мао Цзэ-дунда һүгэдэн шүтэхэ ябадалые дэлгэрүүлжэ байна ха юм.

Нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ ябадал гээшэ арад ниитэдэ, империализмын урдаһаа эсэргүүсэжэ, социализмын түлөө хэгдэһэн агуехэ тэмсэлдэ ямар ехэ гай тодхор ушаруулдаг байһыень КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө үедэ баримталһан политическэ хараа шугамай жэшээ дээрэ дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөн, бүхы оронуудай үнэн сэхэ хүдэлмэришэд баһа дахяад лаблан харана ха юм. Хэрбээ нэгэ хүндэ һүгэдэн шүтэхэ үзэлэй дэлгэрүүлэгдээд байгаа һаа коммунистическэ хүдэлөөн мухардажа, социализмын болон коммунизмын хэрэгтэ ямар ехэ аюул хохидол ушаруулагдаха һэм.

Иигээд ерэхэдээ, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталһан антиленинскэ аюултай һүйдхэлтэй хараа шугамай эшэ үндэһые хаража үзэһэнэйнгөө һүүлээр нимэ тобшолол хэхэ баатай болонобди: «Зүүнэй үзэлтэй» элдэб үгэ хүүрээр бэеэ халхалһан жэжэ буржуазна, үндэһэнэй үзэл баримталһан хэлбэрилэй гай тодхор дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөндэ ушараад байнал. Засагаа гартаа абаһан, айхабтар ехэ гүрэнэй аппарадтай, үзэл сурталай талаар олониитэдэ нүлөөлхэ арга зэбсэгүүдтэй партиин хүтэлбэрилэгшэдэй нимэ замда ороод байхадань энэ хэлбэрилэй аюулынь бүришье һаа ехэ болоно.

Дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөндэ жэжэ буржуазна энэ хэлбэрилэй ушаруулжа болохо хорото һүйдхэлые али бүхы аргаар багадхахын тула КПСС болон бүхы марксистско-ленинскэ партинуудай шухала хэмжээнүүдые абаха уялгатай байһаниинь эли ха юм.

VIII.

Марксизм-ленинизмын гол ёһо гуримаар дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлэй түлөө!

Нүхэдүүд! КПК КПСС хоёрой хоорондохи арсалдаае зайсуулхын тулада, харилсаа холбоо һэргээн бодхоохын тулада, КНР Советскэ Союз хоёрой хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхын тулада, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхын тулада бидэнэрһээ дулдыдаха бүхы юумые хээбди, хэнэбди гэжэ манай парти хэлэхэ хүсэд эрхэтэй. КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй үзэл буляалдаанай болошогүй арга метод хэрэглэдэг байбашье һаань, КПСС-тэ болон бусад аха дүү партинуудта эсэргүү тэмсэл тэдэнэрэй хэдэг байбашье һаань, манай парти тон ехэ тэсэбэри, тон ехэ харюусалга, коммунис зэргэнүүдэй нягта жагсаал тухай тон ехэ анхарал оролдолго гаргаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ нүхэр Н. С. Хрущевой үүсхэлээр КПСС-эй ЦК болон Советскэ правительство манай партинуудые нягтаруулан жагсаалгада, политическэ, экономическа, научно-техническэ болон культурна талаар КНР-тэй харилсаа холбоо сахилгада, үргэдхэлтэдэ зорюулагдаһан үсөөн бэшэ бодото алхамуудые хээ. Хэрбээ эдэ алхамуудһаань үрэ дүн гараагүй һаань, тэрэнэй түлөө хитад хүтэлбэрилэгшэд бүримүһэн зэмэтэй.

Манай партида нюуса бэшэ эсэргүү доболго хитад хүтэлбэрилэгшэдэй эхилхэдэнь, КПСС-эй ЦК КПК-гай ЦК-да бэшэгээр хэдэ дахин хандаһан байха. Арсалдаануудай бии байбашье һаань, манай партинууд урданайхидаа адляар гол ёһоной бүхы асуудалнуудаар хоорондоо зүбшэһэн шугам бэелүүлхыень социализмын болон коммунизмын үндэһэн аша хэрэгүүд эринэ гэжэ тэрэ бэшэгүүд соогоо зааһан байха. Бидэнэрэй ондо ондоо ойлгомжотой асуудалнуудаар хэрэггүй арсалдаануудые болюулха, алгасалгые миил гүнзэгыруулгэдэ хүргэдэг олоной үмэнэ үгэ хэлэлгэһээ арсаха гэжэ бидэнэр дурадхаабди. Гадаадын политическэ талаар ябуулгануудаа тааруулан зохилдуулха, гадаадын политическэ мэдээнүүдые андалдан абалсалгые шангадхаха, уласхоорондын демократическа организацинууд дотор ябуулгануудаа зүбшэхэ гэхэ мэтэ тодорхой дурадхалнууд бэшэгүүд соо оруулагдаа юм.

«Бүхы зарганууд болон арсалдаануудые хаяха, хэн зүб бэ—хэн зэмэтэйб гэжэ шалгахагүй, үнгэрһэн юумые обоорголгүй, харин манай харилсаануудые шэнээр захалха» гэжэ бидэнэр дурадханабди гэжэ хитад хүтэлбэрилэгшэдтэ дамжуулан хүргэхыень СССР-тэ байһанаа эхэ орондоо бусахадань хитад элшэн сайдтай хөөрэлдэхэдөө 1962 оной октябрьда нүхэр Н. С. Хрущев гуйһан байгаа.

КПСС-тэ болон бусад аха дүү партинуудта бүдүүлигээр доболһон удхатай хэдэ хэдэн статьянуудые хитад хэблэлэй толилһоной һүүлээр нүхэр Н. С. Хрущев 1963 оной январь соо Хитадай шэнэ элшэн сайдтай хөөрэлдэхэдөө «бидэнэр манай хуушан аха дүү харилсаануудта бусахые хүсэнэбди, энээнэй түлөө бүхы юумэ хэхээр бэлэмди» гэжэ мэдүүлээ һэн.

Зүгөөр манай партиин Центральна Комитедэй зүгһөө һайн дура хүсэл гаргаха бүридэнь харюу болгон КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд арсалдаануудые саашадань шангадхахын тулада зорюута бүхы юумэ хэдэг, КПСС-тэ, Советскэ правительствада, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй ниитэ шугамда улам шэнэ, шэнэ доболгонуудые хэдэг байба.

КПСС-тэй, тэрэнэй ленинскэ шугамтай тэмсэл хэхэдээ хитад хүтэлбэрилэгшэд түрүүшын ээлжээндэ Никита Сергеевич Хрущевто эсэргүүсэн доболно. XX съездын хойто тээ манай парти болон орон дотор бии болоһон, коммунизм тээшэ совет хүнүүдэй амжалтатай дабшалта хангажа байһан гайхамшагта зүйлнүүдые эгээл Никита Сергеевичэй толгойлжо байхыень тэдэнэр харангүй байжа шадахагүйнь элитэ. **(Үни удаан альга ташалга).** Эгээл иимэһээ тэдэнэр өөһэдынгөө һандаргалтын зорилгоор нүхэр Хрущевые Центральна Комитедһээ амяарлан һалгааха, манай ЦК-е партида болон совет арадта эсэргүүсүүлэн табиха гэжэ хүсэнэ.

Зүгөөр энэ муухай бодолынь бүтэхэгүй, найдабаригүй, энэнь хүсэд, бузар муухайгаар буруу һүрэхэ. **(Нэрьемэ, үни удаан альга ташалга. Бултадаа хүл дээрээ бодоно).**

Үнэн сэхэ ленинец Никита Сергеевич Хрущев түрүүтэй манай Центральна Комитет хэзээ хэзээнэйхиһээ бата нэгэдэлтэй гэжэ хитад хүтэлбэрилэгшэд, мүн гансашье тэдэнэр бэшэ, бултадаа ухаандаа хадууха ёһотой. **(Үни удаан альга ташалга).**

Баратгдашагүй эршэ зоригтой, бодото большевистскэ абьяастай, гол ёһо баримталдаг нүхэр Н. С. Хрущев манай партиин болон арадай мэдэрэтдэһэн хүтэлбэрилэгшэ мүн. Тэрэ хадаа совет хүнүүдэй эгээн нангин һанал бодолые, дура хүсэлые харуулна. Манай партиин бэелүүлдэг ленинскэ шугамые Центральна Комитедһээ, Никита Сергеевич Хрущевһоо һалгаажа болохогүй. Энэ шугам уласхоорондын хэмжээн дээрэ манай ороной нэрэ алдарые үзэгдөөгүй ехэ болгоо, тэрэнэй нэрэ хүндые бүхы дэлхэйн ажалшадай хараһаар байтар дээшэлүүлээ. Манай ороной бүхы коммунистнууд, бүхы арад ленинскэ энэ шугамые шууд сэхээр дэмжэнэ. **(Нэрьемэ альга ташалга. Бултадаа хүл дээрээ бодоно).**

Манай парти үзэл бодолой тэмсэлһээ хэзээшье айгаагүй, айнашьегүй. Зүгөөр партимнай үзэл бодолой арсалдаанууд ленинскэ гол ёһоной гуримаар шиидхэгдэхэ ёһотой, арсалдаанай хүгжэлтые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй аша хэрэгтэ зорюулха хэрэгтэй гэһэн заабариһаа үндэһэлнэ.

Арсалдаата асуудалнуудые элирүүлгын арга зэбсэг байһыень нэмэл буляалдаае дэмы хооһон, хардалга гүрдэлгын гэмнэлгэнүүдые обоо ехээр суглуулха шалтаг болгохо, коммунис хүдэлөөндэ эсэргүү үзэл бодолой-политическэ тэмсэлэй зэбсэг болгохо гэһэн хитад хүтэлбэрилэгшэдэй эрмэлзэлгын аюулые КПСС-эй ЦК эли тодоор мэдээ.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй баадхаһан нэмэл буляалдаае болюулхын тулада манай парти бусад марксистско-ленинскэ партинуудтай хамтадаа бага бэшэ хүсэл оролдолго гаргаа. Иимэ үүсхэл КПСС-эй ЦК-гай нэгэтэ бэшэ гаргаһаниинь, тэрэ тоодо 1963 оной январьда СЕПГ-гэй VI съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгэ дотор гаргаһаниинь мэдээжэ. Энэ үүсхэлыень марксистско-ленинскэ партинуудай диилэнхи олонхинь дэмжэһэн байгаа. Зүгөөр хитад хүтэлбэрилэгшэд энэ дурадхал зүбшэн хэлсэхэһээ арсаа, арсалдаата асуудалнуудые үргэн олон болгожо, буляалдаае шангадхажа, тухиржа ороо.

КПСС КПК хоёрой түлөөлэгшэнэрэй хоёр талын уулзалга тухай хэлсэн үнгэрэгшэ жэлэй хабар түйлагдаһан байгаа. Хитад түлөөлэгшэнэр маниие амяарлан һалгаадаг юумэн дээрэ бэшэ, харин КПК-е КПСС-тэй болон аха дүү бусад партинуудтай нэгэдүүлдэг юумэн дээрэ хүсэл оролдолгоёо гаргахаар бэлэн байһанаа харуулха бэзэ гэһэн найдабаритайгаар бидэнэр энэ уулзалгада ошоһон байгаабди. КПСС-эй делегаци арсалдаата бүхы асуудалнуудые хэрэг бүтэсэтэйгээр, анхаралтайгаар зүбшэн хэлсэхэ, манай партинуудай болон уласхоорондын бүхы коммунис хүдэлөөнэй харилсаануудые зохид һайн болгохын тулада, нэгэдэлые бэхижүүлхын тулада харгы замуудые сэбэрлэхэ гэжэ дурадхаа. СССР КНР хоёрой хоорондохи харилсаануудые хүгжөөлгын тодорхой программа манай талаһаа дурадхагдаһан байгаа.

Зүгөөр КПК-гай делегаци арсалдаае саашадань шангадхахын тулада, КПСС-тэ болон бусад марксистско-ленинскэ партинуудта бүдүүлигээр, ямаршье үндэһэгүйгөөр доболхын тулада ашаглаа. Манай үндэһэ баримтанууд болон дурадхалнуудые хүсэд тоонгүйгөөр, уридшалан бэлдэгдэһэн үгэнүүдые уншаад, хитад делегадууд хоёр талын уулзалгада забһарлалга хэхэ тухай мэдүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гай бүхы алхамууд марксистско-ленинскэ партинуудай нэгэдэлые, социалис оронуудай нягта жагсаалые бэхижүүлхэ тухай үнэн зүрхэнэй анхарал оролдолгоһоо үндэһэтэй. Бидэнэр тэмсэлэй шуналда оронгүйгөөр, арсалдаануудые унтараахын, хахаран һалалгые зайсуулхын тулада бии байһан арга боломжонуудые дууһан ашаглаха ёһотой байгаабди.

Манай талын эдэ хэмжээнүүдые хитад хүтэлбэрилэгшэд ондоогоор сэгнэһэн байгаа гээшэ ха. Манай тэсэбэриие, нэгэдэл тээшэ манай эрмэлзэлгые тэдэнэр һула байһанай тэмдэг гэжэ харадагынь элитэ болоо. Манай талаһаа «үгэ дуугүйгөөр бэеэ тушаахаһаа» ондоо гуримаар КПСС-тэй харилсаагаа һайжаруулхагүй тухай һүүлэй үедэ тэдэнэр хэлэжэ захалаа. Хитад хүтэлбэрилэгшэд ямар юумэндэ һанаатай гээшэб?

Мүнөө үеын табиһан бүхы үндэһэн асуудалнуудаар коммунис хүдэлөөн өөрынгөө хараа бодол орхихо гэһэн тухай бодото дээрээ хэлэгдэнэ.

Тохёолдоод байһан оршон байдалые мүнөө үсын бүхы революционно хүсэнүүдые улам бүри нягтаар жагсаахын тула, бүхэдэлхэйн революционно хүдэлөөе саашадань хүгжөөхын тула ашаглаха гээшэ ажабайдалай шухала зүйл гэжэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөн тоолоно.

Энээндэ эсэргүүсүүлэн хитад хүтэлбэрилэгшэд мүнөө үеын гол революционно хүсэнүүдые—социализмын дэлхэйн байгууламжые, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиие, национально-сүлөөрэлтын хүдэлөөе бутарган һалгааха гэһэн шугам баримтална. Энэнь дэлхэйн революционно хүгжэлтые гансал һаатуулжа болохо.

Эб найрамдал хамгаалхын, хүн түрэлтэниие ядерна һүйдхэлһөө абархын тулада эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдые нягтаруулан жагсааха гээшэ коммунис партинуудай түрүүшын ээлжээнэй зорилго мүн гэжэ марксистнууд-ленинецүүд үндэһэлнэ, эбтэйгээр зэргэ оршон байха гээшэ социализмын оронуудай болон капитализмын оронуудай хоорондохи харилсаануудай гол шухала ёһо мүн гэжэ тоолоно.

Хитад хүтэлбэрилэгшэд энэ зорилго тоонгогүй. Тэдэнэр ядерна зэбсэгжүүлгые бодото дээрэ шамдуулна, улам шэнэ шэнэ гүрэнүүдые энээнэ хабаадуулхые оролдоно, атомна дайнда хүргэмөөр шугам ябуулна, эб найрамдалай түлөө тэмсэлые юрэ хирын зорилго гэжэ тоолоно, энэ тэмсэлые социализмын түлөө тэмсэлдэ зүрюугээр табина.

Марксистнууд-ленинецүүд марксизм-ленинизмын гол ёһо гуримаар социалис хани барисаанай нэгэдэлые болон нягта жагсаалые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ, капитализмтай амгалан ёһоной мүрысөөндэ социализмын илалта түйлахын зорилгоор социалис оронуудай түсхай анхаралые ажахын байгуулалтын зорилгонуудта хандуулха гээшые өөрынгөө уялга гэжэ тоолоно.

Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулгань социалис лагериин нэгэдэлые муудхана, һуларуулна, Хитадые бусад социалис оронуудһаа улам ехээр амяарлан һалгаана. КПК-гай ЦК ажахын байгуулалтые тооногүй, капитализмын оронуудтай экономическа мүрысөөн дотор социалис оронуудай зорилгые хэрэгсээнэгүй. Иимэ хараа шугам социалис оронуудай хүсэ шадалые һуларуулгада хүргэнэ, империализмда эсэргүү тэдэнэй бодото тэмсэлые бэрхэшээлтэй болгоно.

Марксистнууд-ленинецүүд, капиталис оронуудай хүдэлмэришэн ангии монополис капиталда эсэргүү, арад ниитын ажабайдалай аша хэрэгые хамгаалхын түлөө тэмсэл дэлгэрүүлхэ, амгалан ёһоор, граждан дайгүйгөөр социалис революциин зам дээрэ гараха талаар мүнөө бии байһан арга боломжонуудые хүсэд дүүрэн хэрэглэхэ зорилготойбди, тиихэ зуураа, амгалан бэшэ замда, буржуазин эсэргүүсэлтые зэбсэгэй хүсөөр даралгада бэлэн байха зорилготойбди гэжэ тоолоно.

Энээнһээ ондоогоор КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд ажалшадай ажабайдалай аша хэрэгэй түлөө, эб найрамдалай, демократиин түлөө хүдэлмэришэн ангиин, тэрэнэй коммунис толгойлогшын тэмсэлые элдэбээр муушална, монополистнуудта эсэргүү үргэн ехэ холбоонуудые байгуулха гэһэн шугамые, социалис революциие амгалан ёһоор бэелүүлхэ арга боломжые буруушаана, тодорхой эрхэ байдалһаа дулдыдангүйгөөр, гартаа буу барин баримтагүй хубхай тэмсэл хэхэ гэнэ.

Марксистнууд-ленинецүүд, национальна сүлөөрэлтын түлөө тэмсэжэ байгаа арадууд империализмда эсэргүү, демократическа революциие эсэстэнь хүрэтэр ябуулха, национальна фронт байгуулха, бэхижүүлхэ, национальна демократиин оронуудые байгуулхын түлөө, хүгжэлтын капиталис-бэшэ замай түлөө гээшые өөрынгөө зорилго гэжэ тоолоно.

Хитад хүтэлбэрилэгшэд национально-сүлөөрэлтын революциин мүнөө үеын удхые абяагүйгөөр орхёод гарана, түс түс оронуудай байдалдахи илгаае харангүй, зэбсэгтэ тэмсэл хэхэ, пролетариадай диктатура байгуулха гэһэн нэгэл юумэ хэхэ гэжэ бүхы оронуудай арадуудта хэлэнэ. Бодото дээрээ иимэ заабаринууд национальна фронтые муудхажа, колонизаторнууд болон неоколонизаторнуудай талые бэхижүүлжэ болохо.

Марксистнууд-ленинецүүд түс түс коммунис парти бүриин, мүн Декларациин болон Мэдүүлгын гол ёһо гуримаар дэлхэйн бүхы коммунистнуудай армиин нэгэдэлые, нягта жагсаалые бэхижүүлхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Хитад хүтэлбэрилэгшэд коммунис хүдэлөөнэй болон демократическа организацинуудай нэгэдэлые муудхана, можонуудые байгуулна, манай хүдэлөөе, тэрэнэй национальна отрядуудые эбгүй болгон һалгааха гэжэ эрмэлзэнэ.

Тиимэ болохолоороо, КПК-гай хүтэлбэрилэгшэд коммунис хүдэлөөнэй стратегиин болон тактикын бүхы гол асуудалнуудаар түс хүдэлөөндэ эсэргүү тэмсэнэ гээшэ. Тэдэнэрэй хараа шугам хадаа жэжэ буржуазна революционность болон националистическэ, ехэ үндэһэтэнэй дээрэлхүү шэглэлэй хараа шугам мүн.

КПК-гай ЦК-гай органуудта энэ оной февралиин 4-дэ толилогдоһон хорото, эхинһээ эсэстээ хүрэтэр хардалга гүрдэлгэтэй антисоветскэ статья дотороо хитад хүтэлбэрилэгшэд уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ эсэргүү һүйдхэлгын ажал ябуулгаа шангадхахабди гэжэ бултанай дуулахаар мэдүүлээ. Агуехэ Ленинэй байгуулһан партиин ажал ябуулгые задагайруулхын тулада КПСС-тэ доболхо ябадалаа үргэлжэлүүлхэбди гэжэ тэдэнэр өөрытөө дээгүүр барин һайзгайрна.

Айхабтар хүшэр хүндэ шалгалта бариха хубитай болоһон Октябриин революциин хүбүүд, басагад, шэнэ, коммунис дэлхэйн пионернүүд мүн болохо совет коммунистнуудта иимэ заналта дуулаха гээшэ энеэдэһэ хүрэмөөр байна.

Коммунизм байгуулгын манай агуехэ хэрэгтэ, манай партиин ленинскэ хараа шугамда, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй хараа болдолдо хитад хүтэлбэрилэгшэдэй зоргоороо ошоһон доболго хэжэ байхадань совет коммунистнууд дуугай байхагүй. Хитад хүтэлбэрилэгшэдэй марксизмда харша, шэнэ ёһоной троцкистскэ хараа бодолой удхые бултанай дуулахаар тайлбарилха болоо гээшэлди.

Марксизм-ленинизмые хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хазагайруулгаһаа хамгаалха гэһэн зорилго мүнөө тон хурсаар табигдана. Марксистско-ленинскэ һургаалые сэбэр һэн аша хэрэгүүд, ула коммунис хүдэлөөнэй аша эсэсэй эсэстэ, хитад арад дынь аша хэрэгүүд КПК- бэрилэгшэдэй буруу үзэл ябуулгада эсэргүү эли шууд юумэ хэхые бидэнэр **(Үни удаан альга ташалга).**

Бидэнэр хитад арадтай рисаа бэхижүүлгэхын түлө нобди, КНР-тэй бүхы то харилсаа хүгжөөхөөр бэлэ коммунистнууд Хитадай арадта үнэн зүрхэнэй т хандана, Хитадай Коммун революционно үг заншалы гөөр хүндэлнэ. Советскэ лон Хитадай агуехэ арад ни барисаанай үндэһэ һу шье, хэзээншье һандаргаж гүй, КПК-гай хүтэлбэ мүнөө үеын хараа тад арадай бодото на аша хэрэгые гүй гэжэ бидэнэр этигэ ветскэ Союз Хитадай Арад лика хоёрой хоорондохи нуудые манай оронуудай шэн ангиин, бүхы ажалша һэн аша хэрэгүүдтэ таар дээрэ бусаахын тулада бид һаа дулдыдаха бүхы юумэ **(Альга ташалга).**

Хитад хүтэлбэрилэгшэд үеын хараа бодолой ямар байһаниие бидэнэр хүсэд Бүхы социалис хүсэнүү лые бэхижүүлхын түлөө лон хитад арадуудай х хани барисаанай, харилса ной түлөө тон ехэ, бүхы харахада, үни удаан тэмсэ рэгтэй байһыень баримта руулна. КПК-гай хүтэл өөрынгөө алдуутай шуга шангаар аршалха хараатай, коммунис хүдэлөөн дотор можо болон һалаха ябуул шадаа дэлгэрүүлхэ хараатай ниинь мүнөө тон эли тодо най парти бусад аха дүү па тай хамтадаа марксизм-лен эрид шууд хамгаалха, комм лон хүдэлмэришэнэй парт 1957, 1960 онуудай Москв һон зүблөөнүүдэй Декларац дүүлгын гол ёһо гуримаар хүдэлөөнэй нэгэдэлые, нягт лые, эб найрамдалай, демо национальна бэеэ даанхай болон социализмын түлөө бүхы хүсэнүүдэй нэгэдэлы жагсаалые хамгаалха байха. **ташалга).**

Манай парти мүнөө үеы һэн асуудалнуудые зүбшэн тулада аха дүү партинууда тэ Зүблөө зарлахын түлөө, хүдэлөөн доторхи бэрхэшээ зайсуулха зорилготойгоо Зүблөөн дээрэ һанал бодо үргэнөөр андалдан абалсах оролдоно. Эдэ бэрхэшээлнүү хоорондын коммунис хүд КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй һан дээрэһээ бии болоо юм. һээ коммунис зэргэнүүдэй м ско-ленинскэ нэгэдэлые ха бэхижүүлхэ шухала замууды мүрые тодорхойлхын тулада аха дүү партинуудай хамты оролдолго яһалашье хуули ной хэрэг мүн. Зүблөөн эгээ рилгодо туһалха байһаниинь тэ тон элитэ.

Дэлхэйн коммунис хүдэ торхи бэрхэшээлнүүдэй байбашье һаань, тус хүдэ хэшээлнүүдые зайсуулхын низмын агуехэ хэрэгэй өөрынгөө зэргэнүүдые нягт жагсаахын тулада өөртөө х хо байха.

Марксизм-ленинизмын, ска интернационализмын го гуримаар дэлхэйн коммуни лөөнэй программна докуме —1957 оной Декларациин 1960 оной Мэдүүлгын үнд ри дээрэ аха дүү бүхы парт нягта жагсаалтай байха Советскэ Союзай Коммун саашадаашье баримталха б

Манай партиин, уласхо коммунис хүдэлөөнэй ябадаг даа ленинскэ зам, тиимэһээ хан зүб зам мүн. Бидэнэр ш грамма баталан абаабди, тэр гөө өөрынгөө хүгжэлтын ж жэл урид тодорхойлообди. маяа дүүргэхэ, коммунизм тээшэ эрид шангаар шарм шаха гээшые манай парт совет арад уласхоорондын ришэнэй болон коммунис хү үмэнэ өөрынгөө дээдэ зэргэ тернациональна уялга гэжэ Хододоо манай парти өөрын тернациональна уялгые нэр рэтэйгээр дүүргэдэг, дүүр байха!

Агуехэ Ленинэй илагдаш доро Советскэ Союзай парти манай орон дотор һайн ниитын байгуулалта низм байгуулха тушаа Программые дүүргэлгэдэ даһан шугам саашадаашье шэгүйгөөр, эрид шууд ба байха. **(Нэрьемэ, уни удаа ташалга болоно. Бултадаа рээ бодоно).**

Редактор
Ц. О. ОЧИ

КПСС-эй Буряадай обкомдо, Министрнүүдэй Соведтэ

Ургаса абаха, гүрэндэ ороохо таряа, хартаабха, овощ худалдаха 1963 оной түсэб дүүргэлгын талаар колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй республиканска социалис мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

Ургаса абаха, гүрэндэ ороохо таряа, хартаабха, овощ худалдаха 1963 оной түсэб дүүргэлгын талаар колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй республиканска социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хараад, КПСС-эй Буряадай обкомой бюро, Министрнүүдэй Совет нигэжэ **тогтоогоо:**

1. Республикын Министрнүүдэй Соведэй болон КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугые, 500 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шангые Мухар-Шэбэрэй колхоз, совхозой үйлэдбэриин управленидэ (управлениин начальник нүхэр **Хороших,** парткомой секретарь нүхэр **Цыбиков,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Крылова)** үгэхэ. Үйлэдбэриин түс управлени 1963 ондо 1500 мянган пүүд таряа гүрэндэ худалдаха түсэбтэй аад, 2500 мянган пүүдтэ хүргэһэн, ороохото ургамалнуудай, хартаабхын, овощой баян ургаса абаһан байна.

2. 300 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шангые Баргажанай совхоз, колхозуудай үйлэдбэриин управленидэ (управлениин начальник нүхэр **Еланов,** парткомой секретарь нүхэр **Базаров,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Поздняков)** үгэхэ. Энэ управлени 1963 ондо ороохо таряа ургуулха түсэбөө дүүргэжэ, 256.100 пүүд таряа гүрэндэ худалдаха аад, 762.300 пүүдтэ хүргэһэн байна. Мүн хартаабха, овощ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэнхэй.

1964 оной 1-дэхи кварталда мал ажалай продуктнуудые худалдан абаха түсэб дүүргэлгын талаар колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй республиканска социалис мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

1964 оной нэгэдэхи кварталда мал ажалай продуктнуудые худалдан абаха түсэб дүүргэлгын талаар колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй республиканска социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хараад, КПСС эй Буряадай обкомой бюро, Министрнүүдэй Совет нигэжэ **тогтообо:**

1. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугые, 500 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шангые Зэдын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленидэ (управлениин начальник нүхэр **Лысов,** парткомой секретарьнар нүхэд **Бадиев, Попов,** аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд **Потепалов, Субанов)** үгтэхэ болобо. Энэ управлени һү худалдан абаха кварталайнгаа түсэб 103 процент, мяха худалдан абаха кварталайнгаа түсэб 120 процент, үндэгэ худалдан абаха түсэбөө 118 процент дүүргэжэ, мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр абадаг болоһон, малайнгаа тоо олошоруулһан байна.

2. 300 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шангые Яруунын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленидэ (управлениин начальник нүхэр **Тюменцев,** парткомой секретарь нүхэр **Павлов,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Жалсанов)** үгэхэ. Түс управлени мал ажалай продуктнуудые худалдан абаха кварталайнгаа түсэб дүүргэжэ, мал ажалай продуктнуудые ехээр абадаг болоһон, малайнгаа тоо олошоруулһан байха юм.

3. Баунтын аймагай (парткомой секретарь нүхэр **Воронин,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Аханянов)** бараг һайн ажалые тэмдэглэхэ. Энэ аймаг һү худалдан абаха кварталайнгаа түсэб 105 процент, мяха худалдан абаха түсэбөө 126 процент дүүргэнхэй.

Мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха талаар Түнхэнэй, Кабанскын Хяагтын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй ажахынуудай хангалтагүйгөөр ажаллаһые тэмдэглэхэ.

1500 га сабшалан үтэгжүүлэгдэхэ

Түрэл партиингаа ЦК-гай февралиин Пленумэй шиидхэбэриие бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ манай Хамниин XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ажалшад, малшад үнэн зүрхэнһөө оролдон ажаллажа эхилэнхэй.

Нэн түрүүн ажахынгаа эгээл томо һалбари—адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ зорилгоор сабшалангаа һайнаар уһалжа, үтэгжүүлжэ, үбһэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэдэг болохын түлөө тэмсэжэ байна. Тиимэ дээрэһээ манай малшад энэ жэлдэ 1500 га сабшалан наг шэбхээр һайса үтэгжүүлхэ гэжэ шиидээ. Юуб гэхэдэ, энээнһээ урда жэлнүүдтэ хохир, шэбхэеэ хаа хамаагүй хонхо хобоо руу абаашажа адхажархидаг һэмди. Мүнөө ферма, гүүртэнүүд дэргэдэхи сабшалан дээрэ наг шэбхэ элбэгээр гаргагдаха болоно. Мүнөө трактор, машина, мори тэргээр шэбхэ зөөгдэжэ эхилээ.

Гадна хэн луговод, хаана, хэды шэнээн сабшалан үтэгжүүлээб, ямар хүдэлмэри хээб гэжэ правлени, хиналтын бүлэг, постнууд шалгажа үзөөд, хэһэн ажалайнь зэргээр хүнүүдтэ мүнгэн түлбэри үгэдэг байха гэжэ колхозой правлени тогтоонхой. Энээнэй ашаар бүхы сабшалан дээрэһээ урдынхида орходоо ехэ үбһэнэй абтаха байһаниинь найдамтай.

Г. Тугутов,
колхозой гэшүүн, манай штатнабэшэ корр.

Захаамин.

Газар уһалалга эхилээ

БЭШҮҮР (телефоноор абтаба). Колхоз мүнөө хабартаа 1500 гаран гектар тарьялан, 700 гектар шахуу сабшалан уһалха зорилго табинхайбди. Тиимэһээ уһалалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри бригада бүхэндэ хэгдэжэ байна. Тарьялан, сабшалан уһалха хүнүүд гол түлэб олдонхой, уһалха газараа даажа абанхай.

Гансал ханаабаар газараа уһалаад хизаарлаха бэшэбди. Мүнөө Хёлго гол дээрэ гурбан бүлүүр станци табиганхай, эрье шадарай кукуруза ургуулха 130 гектар газар уһалаа. Насосно станцинуудаар кукуруза, саахарай свёкло тариха 400 гектар газар лаб уһалагдаха юм. Нүхэд Рябов, Устинов гэгшэдэй даадаг станцинууд үдэр һүнигүй хүдэлнэ.

Ч. Митыпов,
Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлени.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1964 оной апрелиин 8.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора —23-67, зам. редактора —38-42, зам. редактора —35-84, секретариата —2 отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни —47-59, 35-14, промышленного производства и ной жизни —48-89, 33-61, корректорская —35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеологи —24-74, советского строительства и быта —34-93, рабо ров и писем —25—41, 38-30, информации —32-74 и дов —34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н00084. Зак. №